ԺԱ. ՏԱՐԻ 3203 (Ն. Տ.) 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1894 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1894 24 ՌԷՊԻՒԼ, ԱԽԸՐ 1312 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وه‌لك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՐԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ոչ բոլորովին տագնապալից՝ գէթ վարանոտ, տարտամ եւ անստոյգ վիճակի մը մտնուած էր Եւրոպայի սեղանաւորական հրապարակը անցած եօթնեկին մէջ։ Եւ ըսել թէ անստուգութիւնը յոռեգոյն չէ քան թէ տագնապը։ Արդի կացութեան ծանրութիւնը ամենէն աւելի շահագէտները կը զգան որոնք գերազանցապէս տխրած են մեծամեծ գործառնութիւններէ զրկուելնուն համար։

Բարիզի Պորսան բաղդակից է հրապարակի տատանոտ վիճակին. եւ հիմակ ալ, մտահոգութեան գլխաւոր պատճառ ցոյց կը տրուին՝ ելմտացոյցի բացին առթիւ Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ բացուելիք յառաջիկայ վիճաբանութիւնները, որոց բուռն հանգամանքը այժմէն կը գուշակեն Եւրոպայի անտեսական թերթերը։ Ընդհանուր անշարժութեան կամ լաւ եւս անստուգութեան մէջ՝ ֆրանսական 3 % տոկոսաբեր պարտատոմսերն էին որ ամենէն աւելի շահագիտութեան առարկայ դարձան. իսկ զգուշաւոր մարդիկ, որ ամէն տեղ, նոյն իսկ Բարիզի մէջ պակաս չեն՝ խոհեմութիւն համարեցին իրենց գործառնութիւնները կեդրոնացնել % 3½ տոկոսաւոր արժեթղթերուն վրայ։ Ռուսական արժեթղթերը մասնաւոր նկատողութեան եւ հրապարակային պայքարներու առիթ տուած են վերջին շաբթուները։ Եղան գլուխը ծակ տնտեսագէտներ, որոնք հաշիւներն մտնալով ուզեցին հասարակութեան հաւատացնել թէ՝ տասնըմէկ միլիառ ֆրանքէ աւելի արժողութեամբ ռուսական արժեթուղթ կը գտնուի ֆրանսական ձեռքերու մէջ…։ Տպաւորութիւնը ահագին էր. կը մտածուէր թէ, երբ Բարիզի հրապարակը, դէպքերու բերմամբ, ձեռքէ հանել ուզէր զանոնք, ո՞ր հրապարակ պիտի հաւանէր ու պիտի կրնար իւրացնել այդ վիթխարի քանակութիւնը։ Եզրակացութիւնը տարակոյս չկայ թէ ուղիղ էր, բայց վէճի առարկայ եղող խնդիրը հիմնապէս տրամաբանական խաբէութիւն մը կը պարունակէր. զի Ֆրանսա երբէք ցոյց տրուածին չափ ռուսական արժեթուղթ չունի եւ չէ ունեցած. լուրջ ու խղճամիտ հաշիւներ ցոյց կուտան թէ, Ֆրանսայի մէջ գտնուած ռուսական պարտատոմսերու համագումարը հազիւ հինգ ու կէս միլիառ ֆրանքի կը հասնի։ Այս վաւերական հաշիւներու հրատարակութիւնը մէկ կողմէն՝ եւ արտաքին, կէս մը ապահովիչ տեղեկութիւններ միւս կողմէն փոքր ինչ «միամտութիւն» պարգեւեցին «գայթակղեալ մտքերու»։

Իտալեան արժեթղթերը սարօրինակ ելեւէջներ ունին որոնք երկրին ելմտացոյցին հետ սերտիւ կապուած են։ Շաբաթներ կ'ըլլան որ բաղդերնին կը բանի, ինչպէս էր գրեթէ անցած շաբթու. շաբաթներ ալ կան որ հակառակը կը պատահի։ Իտալական ելմտացոյցին նկատմամբ երբեմն աղէկ կը խօսուի, երբեմն գէշ. եւ գաղափարներու այս փոփոխութիւնը տարուէ տարի չէ որ կը պատահի՝ այլ… շաբթէ շաբաթ։ Նախընթաց շաբթուան՝ ելմտացոյցի բացը մեծամեծ վիճաբանութեանց առարկայ կը հանդիսանար. մենաշնորհի տնտեսական եւ ընկերային երկար բարակ ուսումնասիրութիւններ, ուղղակի կամ անուղղակի տուրքերու յաւելում, վերջապէս հազար ու մէկ թեր ու դէմ վիճաբանութիւններ ամենքնուս գլուխը ուռեցուցին հաստատելու համար թէ ելեւմուտքը անկանոն վիճակ մը ունէր. եւ իտալական արժեթղթերը այս վէճերու արձագանգէն լսելով՝ ո՛չ-արհամարհելի անկումներ կրած էին։ Բայց ահա անցած շաբթու, այդ իրարանցումէն միայն եօթն օր վերջը—եօթը տարի չէք հասնիր—գրեթէ բոլորովին հակառակը կուգայ պատահիլ։ Իտալական արժեթուղթք իրենց կորուստները ո՛չ միայն կը շահին՝ այլ նոյն իսկ ամուր կը բռնուին. որովհետեւ իտալական ելեւմուտքը սկսեր է… բարւոքիլ։ Կ'ըսեն թէ տարւոյս ութ առաջին ամիսներուն մէջ երկրին արտածութիւնք անցած տարուան համապատասխան ժամանակամիջոյին արտածութենէն 87 միլիոն ֆրանք աւելի են, մինչ ներածութիւնը 67 միլիոն ֆրանք պակսած է. կ'ենթադրուի թէ տարւոյն վերջը ներածութեանց համագումարը պիտի հաւասարի արտածութեանց համագումարին, ինչ որ երկար ատենէ ի վեր պատահած չէ եղեր։ Յառաջիկայ տարուան ելմտացոյցի բացը 60 միլիոն ֆրանք կը հաշուի, որու վրայ 20 միլիոն ֆրանքի խնայողութիւն մը պիտի ըլլայ, իսկ մնացած 40 միլիոնը պիտի հայթայթուի նորանոր տուրքերով։

Սպանիական արժեթղթերը բաւական երերալէ տատանելէ յետոյ վերջապէս բաղդ ունեցան յաւելումներ կրելու։ Սպանիա կրցած է, կ'ըսեն, տագնապի օրերուն մէջ իր յանձնառութիւնները ճշդիւ կատարել՝ առանց օտարին դիմելու, եւ խղճամիտ ջանքեր կ'ընէ իր ելմտացոյցը օրէ օր բարելաւելու. գալով իր երերուն պարտքին՝ հաւանական է որ զայն եւս կարգադրէ նոր փոխառութեամբ։ Սպանիոյ յուսալից ներկան ու ժպտուն ապագան՝ այս կերպով ահա իր արժեթղթերուն բաղդը կը շինեն։

Աւստրօ-հունգարական արժեթղթերուն վրայ միայն ընթացիկ գործեր։ Կայսրութեան երկու մասերուն ելմտական վիճակը հաւասարապէս գոհացուցիչ է։ Հունգարիոյ ելմտական նախարարը յայտարարած է թէ 3% տոկոսաբեր պարտատոմսերը կառավարութեան համար իբր տիպար արժեթուղթ պիտի ծառայեն յառաջիկային մէջ։ Այս խօսքերը մասնաւոր ուշադրութիւն գրաւած են եւ լաւատեղեակ մարդիկ աւստրօ-հունգարական նորանոր «[illegible]»ներու հոտը այժմէն առնելը սկսին։

Օսմանեան արժեթղթերու հրապարակը մեռած էր թէեւ, բայց եւ այնպէս Պ. Վինսընթ Քայլարտի տեղեկագիրը—զոր բոլոր առեւտրական լրագիրները եւ հանդէսները հրատարակեցին,— աղէկ տպաւորութիւն յառաջ բերաւ, թէպէտ այս տարուան հասոյթի առաւելութիւնը՝ նախորդ եւ նախընթաց տարիներու համեմատութեան հասած չըլլայ։

Հելլենական արժեթղթերը, ինչպէս ժամանակէ մը ի վեր, նոյնպէս ալ անցած շաբթու, ամեն ոգեւորութենէ զուրկ էին։ Յունաստանի տնտեսական վիճակին մէջ վերջերս սկսաւ պզտիկ բարելաւութիւն մը զգացուիլ, եւ սակայն տարակոյս չկայ թէ լուրջ եւ իմաստուն կարգադրութիւններով՝ արդի բարւոքումը կրնայ յառաջիկային մէջ շատ աւելի մեծ համեմատութիւններ ստանալ եւ հաստատուն կնիք մը ունենալ։ Եթէ երբէք տոկոսի վճարմանց մասին երկրին պարտապահանջներուն հետ կարգադրութեան մը յանգել կարելի ըլլայ՝ կը կարծուի թէ այս վերջինք պայման պիտի դնեն որ Յունաստանի տնտեսական աստիճանաւոր բարւոքումէն առաջին անգամ իրենք, պարտապահանջները, պէտք է նպաստաւորուին որոշեալ սահմաններու մէջ։

* * *

Գալով առեւտուրի հրապարակին, բոլոր այն ապրանքներու մասին որոնց նախնական նիւթը բամբակն է՝ կատարեալ անշարժութիւն կը տիրէ, զի այդ բերքին առատութիւնը մէկ կողմէն եւ առեւտուրի ընդհանուր անգոհացուցիչ կացութիւնը միւս կողմէն՝ կը յամառին անկեալ վիճակի մը մէջ պահել բամբակի գինը, որու լիպրան այս պահուս 3⅓ բէնսէն աւելի չէ։ — Շաբթուան սկիզբը Ամերիկայէն հեռագիրներ տեղացին թէ, արտադրող նահանգներուն մէջ օդի բարեխառնութիւնը մեծապէս նուազած եւ առաւօտները եղեամ իջած է։ Այս զրոյցները պահ մը փորձեցին ոգեւորել հրապարակը, բայց քիչ ատենէն նորանոր հեռագրեր եկան հերքել առջինները եւ գները վերստացան իրենց նախկին անշարժութիւնը եւ անկեալ վիճակը։ Նիւ Եօրքի մէջ նոյն իսկ այդ վաղանցուկ ոգեւորութիւնը տեղի չունեցաւ, զի այն տեղ՝ արտադրող նահանգներուն աւելի մօտ ըլլալով դիւրաւ կուլ չեն տար չինծու տեղեկութիւնները։

Վերջերս հետաքրքրաշարժ վիճակացոյց մը հրատարակուեցաւ, ուր նշանակուած են վերջին քսան տարուան ընթացքին մէջ բամբակի ծայրագոյն ելեւէջները։ Այս վիճակացոյցէն կը տեսնուի որ քսան տարուան մէջ միայն մէկ անգամ հոկտեմբեր ամսուն բամբակը շատ ինկեր է, մինչ երեք անգամ իր գագաթնակէտը կրցեր է հասնիլ նոյն ամսուն։ Երկու անգամ պատահած է որ նոյեմբերի մէջ ամենէն աւելի ինկեր է. երկու անգամ դեկտեմբեր ամսուն, մէկ անգամ յունուարի սկիզբը եւ մէկ անգամ ալ մարտի մէջ։ Միւս կողմէն, վեց անգամ պատահած է որ բամբակի բարձրագոյն գինը սեպտեմբեր ամսուն տեղի ունենայ, երկու անգամ օգոստոսին, երեք անգամ հոկտեմբերին, մէկ անգամ դեկտեմբերին, եւ երկու անգամ ալ յունուարին։

Թէ որ մարտի սկիզբները գտնուած ըլլայինք, բամբակի վիճակը այնքան մտահոգութիւն չպիտի պատճառէր եւրոպական հրապարակին. զի այն ատեն գէթ ամբողջ բամբակի հունձքը յանձնուած ըլլալով, տարեկան քանակութիւնը ճշդուած կ'ըլլար, եւ յանձնարարութիւնք ալ եղանակին պահանջումներէն զրկուած, սահմանական հանգամանք մը կը ստանային։ Բայց հիմա բերքին ամենէն աւելի առատ յանձնումներուն եղանակին ըլլալով, շաբթէ շաբաթ հարիւր հազարաւոր հակերու յանձնումները անստոյգ կացութեան մը մէջ կը թողուն այդ առեւտուրով զբաղողները։

Մանչեսթըրի հրապարակին վրայ եղած գործառնութիւնք նշանակութենէ զուրկ են։ Շատ մը յանձնարարութիւններ որոնք գրեթէ գործադրութեան մտնելու վրայ էին՝ անպայման կերպով յետաձգուեցան, գնորդք նախամեծար համարեցին քիչ մը նեղուիլ ապրանքի նուազութենէ՝ քան թէ արդի անստուգութեան մէջ ապրանք գնելու յանդգնութիւնը ունենալ։ Չինու եւ Ճաբոնի համար գրեթէ բնաւ գործ չկայ. քիչ մը յանձնարարութիւն եկաւ Կալկաթայէն որ աժան գներով գործադրուեցաւ, պայմանաւ որ մինչեւ յունուար անպատճառ բեռցուած ըլլայ, զի կը կարծուի որ յունուարէն յետոյ Հնդկաստանի մաքսատուրքերուն վրայ յաւելումներ պիտի ըլլան։ Հոնկ-Քոնկէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, ո՛չ միայն լաթի գները կոտրած են՝ այլ ինչպէս հոն եւ ի Հնդկաստան՝ նոյնպէս եւ յԱնգլիա արծաթ մետաղին վրայ վերստին ¼ բէնսի անկում մը տեղի ունեցած է, ինչ որ աւելի հարուած մը կուտայ առեւտուրի զարգացումին։

Մանածի հրապարակն եւս ոգեւորութենէ զուրկ է։ Մեռեալ գներով յանձնարարութիւնք գործադրուած են գուն ուրեք։ Գործարաններէն մի քանին իրենց արտադրութեանց տեսակին վրայ վստահելով՝ յամառած են չզեղչել գները, բայց անդին գտնուեցան անօթիներ որ հարկադրուեցան գնորդներուն յարմարիլ՝ որպէս զի կարենան քիչ շատ գործ ընել, եւ սակայն ամենուրեք կը հաւատան թէ արդի գներով գործադրութիւնք վնաս կը պատճառեն գործարանատիրոց եւ կը վախցուի որ այս վերջինք ի մօտոյ պիտի հարկադրուին իրենց գները փակել՝ եթէ իրերու վիճակը այսպէս շարունակէ։ Սա ստոյգ է որ ամեն վաճառական առաւել կամ նուազ ապրանքի պէտք ունի յառաջիկայ գարնան համար, ու եթէ այս քանի մը շաբթուան ընթացքին մէջ չյաջողի կամ չուզէ իրեն պէտք եղածը գործադրել տալ՝ վերջէն, ապրանք հասցնելու աճապարանքին մէջ պիտի հարկադրուի գահավիժօրէն գործել։ Նոյն իսկ եթէ գները նոյն անկեալ վիճակին մէջ ալ մնան, դարձեալ հաւանական է որ մէկ երկու ամսէն՝ գէթ Մանչեսթըրի եւ մանածի հրապարակներուն վրայ գներու բարձրացում մը պիտի զգացուի. զի բոլոր այն վաճառականները որոնք ձեռուընին ծալլած նստեր հրապարակի վերջնական կացութեան կը սպասեն՝ ի վերջոյ միեւնոյն ժամանակ պիտի դիմեն գործարաններուն, որոնք չորս կողմէն տեղացող յանձնարարութեանց բեռան տակ ճնշուած՝ առիթը չպիտի փախցնեն գնոց յաւելումներ եւ ուրիշ ծանր պայմաններ առաջարկելու, եւ այն ատեն՝ գնորդներու արդի «խոհեմութիւնը» գուցէ մեծագոյն անխոհեմութիւն մը նկատուի։

Բուրդի առեւտուրը ժամանակէ մը ի վեր շատ բանուկ վիճակ մը ստացած է, եւ մանաւանդ ընտիր տեսակները մեծապէս կը փնտռուին։ Անցած եօթնեկին մէջ 70 հազար հակի մօտ ծախուեցաւ լեցուն գներով։ Չըլուացուած բուրդին լիպրան 5¼էն մինչեւ 10½ բէնս է՝ տեսակին համեմատ. իսկ լուացուածին լիպրան՝ դարձեալ տեսակին համեմատ՝ 5¼էն մինչեւ 25 բէնսայի կը ծախուի։

Ցորենի հրապարակը կը շարունակէ իր անկեալ վիճակը, թէպէտ գներուն վրայ նոր անկումներ տեղի չեն ունեցած, կարմիր կարծր ցորենին քուարթըրը կը ծախուի 19 շիլին 10½ բէնսայի, իսկ Աւստրալիոյ եւ Գալիֆօրնիոյ տեսակները՝ 23 շիլին 3 բէնս եւ 22 շիլին 9 բէնս։

Եգիպտացորենի գները 3 բէնսայի անկում մը կրած են եւ հրապարակը անշարժ կը մնայ։ Դանուբեան բերքին գինն է 20 շիլին 6 բէնս, իսկ Օտեսայի տեսակինը՝ 19 շիլին 9 բէնս։

Գարիի վրայ ալ գործ չկայ եւ գները 1½—3 բէնս ինկած են։ Ճիպրալթարի եւ Ազօֆի տեսակները ծախուեցան 10 շիլին 6¾ բէնսայի։

Շաքարի հրապարակն եւս բաղձացուած ոգեւորութենէն զուրկ է. աննշան գործեր միայն եղան։ Ճակնդեղի շաքարը 9¾ բէնսայի ծախուեցաւ։

Խահուէի վրայ ընթացիկ գործեր։ Ամենէն աւելի Նոր Կրանատայի եւ Գոլումպիոյ ապրանք կը գտնուէր Լոնտրայի հրապարակին վրայ եւ այս պատճառաւ յիշեալ տեսակներուն գները 6 բէնսայէն մինչեւ 1 շիլին ինկան։ Սանթոս, որակին համեմատ 87 էն մինչեւ 102 շիլինի ծախուեցան։ Ռիօ տը Եանէյրօի խահուէին գինն է 56 շիլին 9 բէնս։ Անցած շաբթու Ամսդերտամի մէջ Ճավայի խահուէի մեծ աճուրդ մը տեղի ունեցաւ, ուր հրապարակ հանուած էր աւելի քան 29,800 պարկ. վաճառման միջին գինը 52½ սանթիմ կը յանգէր։

Թէյի հնդկական տեսակին վրայ բաւական առեւտուր կար անցած շաբթու եւ որակին համեմատ լիպրան 5¾ բէնսայէն մինչեւ 1 շիլին 7 բէնսայի ծախուեցաւ։

Ճէհրէի գներն թէպէտ նախընթաց շաբթուան վրայ տարբերութիւն մը չունին՝ եւ սակայն հրապարակը իր նախկին ամլութեանը դատապարտուած էր անցած շաբթու։

* * *

Երկաթի հրապարակը բաղձացուած ոգեւորութենէն զուրկ է։ Վիճակագրութեան մը համեմատ, ընթացիկ տարւոյ առաջին ինն ամիսներուն մէջ, Անգլիա արտադրած է 1,979,000 թոն երկաթ եւ պողպատ այսինքն անցած տարուան համապատասխան ինն ամիսներէն 255,000 թոն պակաս։ Եւ սակայն սեպտեմբեր ամսուան մէջ 5000 թոնի առաւելութիւն մը կը նշմարուի, ինչ որ ապագայ բարւոքում մը կը յուսադրէ։ Պիլպէօյի թիւ 3 ձուլածոյներու գինն է այս պահուս 35 շիլին 9 բէնս, անմիջապէս յանձնուելու պայմանաւ։ Կլասկօյի երկաթի հրապարակին անցած շաբթուան գինն էր՝ 42 շիլին 5½ բէնս։

Պղինձի հրապարակը իր հին ոգեւորութիւնը չէ պահած եւ գները իջնալու վրայ են. պղինձի թերթերը կը ծախուին 52/10/— անգղ. ոսկիէն 53/—/— անգղ. ոսկի, իսկ բոլորակները՝ 3 անգղ. ոսկի աւելի։ Մարսիլիոյ հրապարակն եւս անշարժ կը մնայ, պղինձի թերթերուն գինն է 133 ֆրանք, իսկ բոլորակներունը՝ 143 ֆրանք։

Անագի ոգեւորութիւնն եւս բաւականէն աւելի չափաւորուած է, եւ վաճառումները կատարուեցան 74/10/— անգղ. ոսկիէն։ Մարսիլիոյ մէջ իրերու վիճակը լաւագոյն չէ տեսակին համեմատ 185, 190½, 200 եւ 201 ֆրանքի կը ծախուի, որով նախընթաց շաբթուան գներուն վրայ 2էն մինչեւ 5 ֆրանքի անկում մը տեղի ունեցած է։

Կապարի հրապարակը բաղդատաբար լաւագոյն է թէ՛ Անգլիոյ եւ թէ՛ Ֆրանսայի մէջ։ Անգլիական եւ սպանիական կապարները նոյն գնով՝ 10/—/— անգղ. ոսկիի կը ծախուին։ Ի Բարիզ հասարակ տեսակները 25 ֆրանքէն, ընտիր տեսակները՝ 25 ֆրանք 75 սանթիմէն կը վաճառուին, յանձնելի ի Հավր կամ ի Ռուէն։

Զինկօյի հրապարակը դանդաղ կ'ընթանայ ի Լոնտրա. սովորական տեսակներուն գինն է՝ անգլ. ոսկի 15/2/6. մասնաւոր տեսակներունը՝ անգլ. ոսկի 15/7/6, իսկ Սիլեզիոյ թերթերունը՝ 18/5/—։ Ի Բարիզ գներու վրայ փոփոխութիւն չկայ։ Սիլեզիոյ զինկօն կը ծախուի 41 ու կէս ֆրանքի, Հավր յանձնելի։

Թէնէքէի վրայ մեծ գործ չկայ, բայց գները հաստատուն են. առաջին տեսակը կը ծախուի 16—18 շիլին. սովորական տեսակը՝ 14—15 շիլին։ Բօքէ առաջին տեսակը՝ 10 շ. 6 բէնսայէն մինչեւ 10 շ. 9 բէնս. իսկ սովորականը՝ 10 շիլինէն մինչեւ 10 շիլին 3 բէնս։

Սնդիկի գները հաստատ բռնուած են Լոնտրայի մէջ։ Առաջին տեսակները կը ծախուին անգլ. ոսկի 6/15/—, իսկ սովորական տեսակները 6/13/6—անգղ. ոսկի 6/14/— անգղ. ոսկի։ Համպուրկի մէջ եւս գները աղէկ բռնուած են, շիշը՝ 129—311 մարքի կը ծախուի. իսկ ի Բարիզ մէկ մի քիլօյին գինն է 4 ֆր. 95 սանթիմ։

Նիքէլի լիպրան Լոնտրայի մէջ կը ծախուի 1 շիլին 5 բէնսայէն մինչեւ 1 շիլին 6 բէնսայի։

ՊՐՕՔԸՐ

ԱՌԵՒԱՆԳՈՒՄ

Թուլուզէն կը հեռագրեն Փարիզի թերթերուն.

«Տիկին . . . շատ ծանօթ անուն մը կը կրէ, Մոնբէլիէի ամենամեծ հարստութիւններէն մէկն ունի։ Որբեւայրի է եւ քանըչորս տարեկան զաւակ մը կորսնցնելու դժբախտութիւնն ալ ունեցած է։ Մանկամարդ աղջիկ մը կը մնար իրեն որ՝ չափահասութեանը՝ 2 միլիոնի գեղեցիկ դրամօժիտ մը պիտի ունենար, կ'ըսեն։ Երեք շաբաթ առաջ, մանկամարդ աղջիկը քանըմէկ տարու կ'ըլլար. եւ անցեալ շաբթու անհետ կ'ըլլար մօրը տունէն։

«Առտուն, աղջկանը սենեակը մտած ատենը խեղճ մայրը կը հաստատէ աղջկան փախուստը։ Ոչ ուր երթալն, ոչ իր ընթացքին շարժառիթն յայտնող թուղթ մը չէր ձգած։

«Գիտնալով իր աղջկան կրօնական սովորութիւններն ու այցերը, տիկինը փնտռել կուտայ քաղաքին բոլոր վանքերուն մէջ, բայց ի զուր։

«Բարի-Լիօն-Միջերկրականի կայարանէն կիմացունեն իրեն թէ տրուած նկարագրին համապատասխանող մանկամարդ աղջիկ մը առտուն տեսնուած էր մայրապետի մը հետ։ Սա երկու տոմսակ առած էր Փարիզի համար։

«Խեղճ մայրը, շատ օրեր սպասելէ ետք անձկաւ, վերջապէս նամակ մը կ'ընդունէր աղջկէն յայտարարող թէ Փարիզի մէջ վանք մը ապաստանած է։

«Աւելորդ է ըսել թէ մայրապետներն երկու միլիոնի ժառանգութեան աչք ունենալով՝ առեւանգած էին միամիտ աղջիկը»։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (122)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ԷՆԻԹԵԼԹԻ ՀՈՐԸ

Յառաջանալով հասան այն նեղ նրբուղիներն ուր փորձած էին հասնիլ Սէնդ-Էնիմիի գետնուղիէն։

Պարթօլի կառաջնորդէ անոնց, Պարթօլի առջեւէն կը քալէ…

Ցանկարծ կը կենայ…

Տաքութիւնը նորէն հեղձուցիչ կ'ըլլայ, քանի հեռանան կայարանէն՝ կաւելնայ։

Կարծես փուռի մը մէջ կը քալէ։

Գետնուղիին խորը, հեռուն լուսաւոր կէտ մը կերեւայ։

—Լամպա՛ր մը, լամպա՛ր մը, կը գոչեն հանքագործները։

Եթէ մարդ մը կայ հոն, Ֆիլիբը միայն կրնայ ըլլալ, Ֆիլիբ որուն հետ անշուշտ կը գտնուի Բլէն։

Կը նային, շնչասպառ։

Բայց լոյսը կը մնայ։

Լոյսը կը մեծնայ, կը մեծնայ, ահագին կը դառնայ։

Կարծես կը լեցնէ գետնուղիին լայնքն իսկ։ Կապոյտ եւ ճերմակ գոյն մը ունի հեռուէն։

Եւ մահասարսուռ աղաղակ մը կը խուսափի բոլոր բանուորներուն կուրծքէն.

—Կրա՛կ, կրա՛կ հանքին մէջ…

Հիւսիսային գետնուղին հրոյ ճարակ. եւ անշուշտ այն նեղ նրբանցքներն ալ որք կը հաղորդակցին Սէնդ-Էնիմիի հետ։

Եւ կ'ընկրկին։ Յառաջանալը՝ ստոյգ եւ սոսկալի մահուան դիմել է։

Պարթօլի փորձեց սակայն։

Երկիցս խոյացաւ դէպ ի կապոյտ բոցերն որք կը լափէին գետնուղին եւ արագութեամբ կը յառաջանային, եւ երկիցս գետին ինկաւ. հարկ եղաւ փրկել զայն, քաշքշել հակառակ անոր ջանքերուն, հակառակ յուսահատ կոչերուն ուղղեալ երկու էակներուն զորս այդպէս կը լքէր հրդեհին ճիրաններուն, հակառակ իր մոլեգնութեան եւ խոլ վիշտին։

Հրդեհը կը սպառնար ամբողջ հանքին, եթէ անմիջապէս փակոցով մը չարգիլուէր անոր յառաջխաղացումը։

Սահմանափակելու էր կրակը, պատ մը բարձրացունել որով փակուէր հիւսիսային գետնուղիին բերանը եւ որուն դէմ պիտի գար կասիլ այդ աւերումը։

Հանքագործները ասանկ եղերական պարագաներու մէջ գիտեն իրենց ընելիքը։

Արդէն, դեռ Պարթօլի՝ խելագնոր, գետնաքարշ եւ հեծկլտուն, հրամաններ տրուած, հանքագործները աւազ, քարակոյտ, կաւ կը քշէին հոն։

Եւ պատը փութով կը կանգնուէր։

Պարթօլի բառ երեւոյթին բնաւ չէր շահագրգռուէր այդ աշխատութեամբ։

Սակայն, յանկարծ, վեր կառնէ աչքերը, երազէ մը կը սթափի կարծես. կը հասկնայ անցած դարձածը, եղելութիւնը. բանուորներու մէջ կը խոյանայ։

—Կեցէ՛ք, կեցէ՛ք, ստոյգ մահուան մը կը դատապարտէք Ֆիլիբն ու Բլէնը։ Ասիկա միակ ճամբան է ուսկից կրնան փախչիլ։ Կը գոցէ՛ք զայն։ Սոսկալի բան է, չե՛մ ուզեր, չեմ հաւանիր… Ամեն յոյս կորսուած չի կրնար ըլլալ, չեմ ուզեր զաւկիս, մանկամարդ աղջկանն սպանիչը ըլլալ… Սպասելու է… սպասելու է… կ'ըսեմ ձեզ, կը հրամայեմ, մինչեւ վերջին վայրկեանը, մինչեւ վերջին րոպէն սպասելու է։

Բանուորներն իրարու կը նային զարհուրած։

Վարպետ հանքագործը, Մագիւրիէ անուն ծերունի մը, յարգանօք կը մօտենայ.

—Սպասելը անկարելի է, Պ. Պարթօլի։

—Անանկ կուզեմ։

—Մեր վայրկեանները, մեր րոպէներն համրուած են…

—Սոսկալի բան է ըրածնիդ…

—Կը զոհենք զանոնք, գիտեմ… եւ հաւատացէք որ առանց սոսկումի չէ… ես բոլոր հոգիովս կը դողամ… բայց պէտք է, պարոն Պարթօլի, պէտք է…

—Կարգիլեմ ձեզ, կարգիլեմ…

—Եթէ կարգիլէք, կը հնազանդինք ձեզ, պարոն… թէեւ ամենքս ալ հոն վերը ունինք կիներնիս ու զաւկըներնիս որք անշուշտ կուլան փոսին մօտ՝ չտեսնելով մեր վեր ելլալը… կը հնազանդինք ձեզ, պարոն. դուք ալ չէ՞ք հնազանդիր։

—Այո, ըսին բանուորները մեղմիւ… բայց ամբողջ հանքը պիտի աւերի եւ բոլոր հոս գտնուողները պիտի մեռնին, թէեւ առանց յոյս ունեցած ըլլալու որ երկու երիտասարդները ողջ գտնուին հոն։

Եւ բանուորները փլուզումը կը ցուցունէին։

Մագիւրիէ, տխուր եւ ծանր ձայնով, կը յարէր.

—Ճշմարտութիւնը կ'ըսեն, պարոն, չափազանցութիւն չկայ բառերնուն մէջ, նայեցէք, կը դողան, չէ թէ վախերնուն, այլ գիտնալով որ այս անիծեալ վիհածքին ետեւը կորսուած են խեղճ տղաքները… Այո, պարոն, շիտակ կըսեն… Վասն զի դժոխային աղէտի մը կը դիմենք… Հրդեհը միշտ կը ծաւալի… Տեսէք, քիչ մը առաջ դիմացի գետնուղին ամբողջովին մութ էր… հիմակ բոցերով ծածկուած է… հրդեհը կը տարածուի, կը յառաջանայ… դժուարաւ կը շնչենք… կը զգանք մեր տկարանալը… Կարծես ահագին ծանրութիւն մը կայ մեր կուրծքին վրայ որ կը ջախջախէ, կը խեղդէ մեզ… Քանի մը վայրկեանէն, եթէ ընդդիմանանք որմափակին… եւ Աստուած գիտէ արդէն ուշ չըլլալը… քանի մը վայրկեանէն կրակը պիտի ճարակէ կայարանը… Հին փոսը առաջին կործանած յարկէն կազ կը ղրկէ մեզ որ պիտի բոցավառի եւ պիտի չանթահարէ մեզ… Հորն ուր կը գտնուինք պիտի արծարծէ կրակն ու բոցերը մինչեւ չէնքերը պիտի բարձրանան…, ամէնէն բարձրերէն ալ վեր… գրեթէ երկինքը… իսկ մենք ա՛լ չպիտի տառապինք…

Եւ մինչ Պարթօլի խելայեղ, կը լռէր.

—Հարիւրէն աւելի գործաւոր կը սպասենք հոս։ Ելնարանները կան, բայց աղէտը մեզ պիտի հասնի կէս-ճամբան եղած ատեննիս։ Մահը նոյնքան ստոյգ պիտի ըլլայ։ Ընտրեցէք, պարոն, կամ հոս սպասողները որք իրենց կեանքը կը զոհեն ձեզ… կամ երկու խեղճերը զորս կը սիրէք, այլ որք արդէն մեռած են անշուշտ եւ զորս ամեն պարագայի մէջ չենք կրնար ազատել այս պահուս։

Պարթօլի ձեռքը ճակտին տարաւ։

Ապշութեամբ նայեցաւ հոն գտնուողներուն երեսը։

Ամենքն ալ լուռ, գրեթէ երկիւղած լռութիւն կը պահէին։

Գետնուղի վազեց…

Հրդեհը կը յառաջանար, կը յառաջանար, սպառնագին, սոսկալի։

Կարծես գետնուղին կը ծածկէր կապտորակ բոցերու ծիւաղ մը որ կը յառաջանար, անշշուկ լափելով ամեն բան, քայքայող ատաղձներու ճարճատներ արձակելով երբեմն։

Այն ատեն Պարթօլի դարձուց աչքերն ու ըսաւ.

—Ըրէ՛ք։

Այնքան ցած ըսած էր որ միայն Մագիւրիէ լսեց։

Հրամանը կրկնեց հանքագործներուն.

—Ըրէ՛ք։

Եւ բանուորները վերսկսան աշխատիլ։ Շնչահեղձութիւնը գրեթէ անտանելի կ'ընէր գետնուղիին առջեւ կենալը։ Սոսկալի վերահաս վտանգ մը պէտք էր զանոնք հոն կեցնելու համար։

Մինակ Պարթօլի անզգայ կը մնար չուրջին անցածներուն։

Ոտքի կեցած, հանքագործներուն կը նայէր որոնք այդ մահաբեր գործը կը կատարէին շտապաւ։

Պատը կը բարձրանար. քարերը կը դիզուէին. քառուղիին մէջ վազող ջուրէն թրջուած կաւի կոյտեր արդէն կը միացընէին կամարը։

Եւ տակաւին բաց ծակուծուկերէն, շտապով կառուցուած այդ պատին զատուածքներէն կ'երեւային հրդեհին կապոյտ լոյսերը։ Վերջին ծակերն ալ գոցուեցան։ Փակոցն եղած լմնցած էր։ Հրդեհն ա՛լ հեռու չպիտի երթար։

Հանքն ազատուած էր։ Բանուորներն ալ կրնային վեր ելլել։ Մեքենաները նորոգուելէ ետք, հովահարները վերսկսելով բանիլ, հին փոսին հետ հաղորդակցութիւնները փակուած ըլլալով, բանուորները պիտի սկսէին իրենց գործը, նոյն իսկ հրդեհին քովը եթէ տակաւին շարունակէր։

—Սանդուխնե՛րը, սանդուխնե՛րը, գոչեց Մագիւրիէ։

Օդը նուազ հեղձուցիչ էր գետնուղիին գոցուելէն ի վեր։ Բանուորները հեռացան Պարթօլիի առջեւէն։

—Անցէ՛ք, պարոն…

Բայց ինք միշտ ցած ձայնով ըսաւ.

—Ո՛չ, էն ետքը։

Վեր ելան։

Անոնց հետեւիլ կեղծեց։ Բայց երբ տեսաւ որ ամենքը սանդուխներուն վրայ են, ինքը միս մինակ վար իջաւ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12/24 ՀՈԿՏ. 1894

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ԹԻԷՆ ՉԻՆ, 18 Հոկտ.— Չինաստանի խաղաղասիրութիւնն անպատուաբեր չէ իրեն. Թէեւ գլուխ անսահման պահեստի ոյժ ունենալը, բայց կը զգայ թէ այն ոյժերն ասպարէզ հանելու համար մեծ զոհողութիւններու եւ վտանգներու յանձնառու պէտք է ըլլայ, եւ զինուորական փառասիրութիւն չունենալով, այն ծախքերուն տակ մտնել չի յօժարիր: Բայց եթէ հաշտութեան մասին իր փափաք մերժուի, հաստատապէս պիտի շարունակէ պատերազմը, եւ երկար պատերազմ մղելու համար այնպիսի միջոցներ ձեռք պիտի առնու որ Ճապոնի կողմէ վերջնական յաղթանակ անկարելի ըլլայ, մեզպէս երկու կողմերն ալ ուժաթափ իյնան ի վերջոյ:

ՇԱՆԿԱՅ, 17.—Ճապոնցիներուն ցայսօր Չինաստանի ո՛ և է կէտին վրայ զօրք հանած ըլլալը տարակուսելի է:

ՇԱՆԿԱՅ, 18.— Ուայ-Հայ-Ուայ կ'ամրացուի աճապարանօք ամրոցներու եւ հօպաքարերու շինուելովը, եւ բազմաթիւ զօրաց համախմբմամբ: Չինացի հրամանատարք հիմնաւոր պատճառ ունին վախնալու թէ Ճապոնցիք յանկարծակի զօրք պիտի հանեն ցամաքի վրայ: Մին գետին բերանը զօրացեալ թորփիլներով եւ ընդծովեայ ականներով:

* *

Լոնտոնի չինական դեսպանատան պաշտօնատար մ'ըսաւ անգլ. լրագրի մը թէ մէկ ամիսէ ի վեր Ճապոնցիներուն ո՛ և է յարձակում չընելը եւ ո՛չ մի կէտի վրայ երեւիլը կը հաստատէ թէ Բինկ-Եանկի եւ Եալուի ճակատամարտք անոնց պատրաստ ոյժերն սպառած են, եւ բաւականաչափ պահեստ չունին՝ յարձակողական ընթացքն յառաջացնելու համար: Եթէ մի քանի շաբաթ եւս դանդաղին, պատերազմի հաշիւն այս տարուան համար կը գոցուի. զի չինական ներքին ջուրերը կը սառին, եւ Քորէայի մէջ ձիւները կը սկսին: Պէտք չէ մոռնալ թէ Եալու գետին հիւսիսային կողմը Չին մեծ ոյժեր կեդրոնացուցած է, եւ դիւրաւ թոյլ չպիտի տայ որ Ճապոնի բանակը Չինաց հողին վրայ ոտք կոխէ: Ճապոնցիք, երկար ժամանակէ հետէ պատրաստուած ըլլալով պատերազմի, յանկարծակի բերին զՉին. բայց քանի որ պատերազմն երկարի, մանաւանդ ներկայ տարւոյն համար պատերազմի դադար տրուելէն ետքը, Չին կարող է յասպարէզ հանել իր պահեստի մեծաքանակ ոյժեր:

ԴԻՓԹԵՐՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ.—Փեդերսպուրկի ռուսերէն Պաշտօնական Օրագիրն Հոկտ. 6/18ին հետեւեալ Պաշտօնական Տեղեկագիրն հրատարակեց, Ցարը խնամող բժիշկներուն ստորագրութեամբ ներքեւ.

«Կայսեր առողջական վիճակին մէջ ծանրացում մը դիտուած է: Ընդհանուր տկարութիւնն եւ սրտի տկարութիւնն աւելցած են:»

ԲՐՈՖ. ԼԷՅՏԷՆ
ԲՐՈՖ. ԶԱԽԱՐԻՆ
ՏՔԹ. ՀԻՐՇ
ՏՔԹ. ԲՈՐՈՎ
ՏՔԹ. ՎԵԼԻԱՄԻՆՈՎ

Այս Պաշտօնական Տեղեկագիրը ի Փեդերսպուրկ ամեն կողմ փակցուեցաւ, եւ ամեն լրագրաց մէջ հրատարակուեցաւ: Ինչպէս յայտնի է մեր երեկի թիւէն, անկէ յառաջ հրատարակուած Պաշտօնական Տեղեկագիրը կացութեան մէջ նոր փոփոխում չպատահիլը ծանուցած էր, աւելցնելով թէ Ցարը քիչ շատ քնացած է, բայց ընդհատ կերպով:

Ցարին բժիշկներուն կողմէ հաղորդուած տեղեկութիւնք կը հաստատեն արդէն գրուած այն տեղեկութիւնը թէ հիւանդութիւնն, որ այս այս օրերս աւելի նեղացուցիչ հանգամանք առած է, երիկամունքին մէջ է. որ խօթացուած կը թուի:

Հոկտ. 6/18ին, Պաշտօնական Տեղեկագրին հրատարակման վրայ, Փեդերսպուրկի Սախարանին մէջ գինիները կառրեցան, նմանապէս թատրոն բալը կամ մանէժը:

Ամեն կողմէ կայսերական գերդաստանի անդամք կը փութան ի Լիվատիա: Մեր արդէն յիշածներուն վրայ պէտք է աւելցնենք Յունաստանի թագուհին եւս, որ իւր մօր, Ալեքսանդրա Նոզէֆովնա մեծ-դքսուհւոյն հետ, Փեդերսպուրկէ Լիվատիա գնաց, յիշեալ պաշտօնական տեղեկագիրը կարդալուն պէս:

Բրոնշդատի հռչակաւոր ռուս քահանայն, որոյ զարմանալի հրաշագործութիւնները պատմած ենք, Հայր Եուանն, նոյն կառախմբով Լիվատիա ուղեւորեցաւ: Մեծանուն սրբակեաց ծերունին կայսեր քով երթալու հրաւիրուած է Սինոդին աւագ պրոկուրոր Պ. Փոպիէտանոսցեւի կողմէ, որ սակայն այժմ առաջուան չափ համարում չի վայելեր Ն. Կ. Վեհափառութեան քով:

Մոսկուայի կառավարիչ մեծ-դուքս Սերգէյ Ցարեւիչ գնաց Ալիս իշխանուհին բերելու, զոր Լիվատիա պիտի տանի. զի Ցարեւիչն ինք չուզեր իւր հօր այսպիսի հի[illegible] հեռանալ անոր [illegible] ի մօտոյ տեսնի [illegible] ըսուի, առանձնական [illegible] ետքի ժողով հան[illegible] համ[illegible] ուած է որ [illegible] ննան:

Պաշտօնական տեղեկագրին հրատարակման վրայ, Ռուսիոյ ամեն կողմերն հրաման ղրկուեցաւ Փեդերսպուրկէ՝ Ցարին առողջութեան համար եկեղեցեաց մէջ աղօթելու:

Բայց ամենամեծ տպաւորութիւն մը Ռուսիայէն դուրս տեսնուեցաւ, երբ՝ նոյն տեղեկագիրն հրատարակելով՝ ամեն մայրաքաղաքաց լրագիրք յօդուածներ գրեցին, ցաւ յայտնելով այս առթիւ եւ գովելով Ցարին հանրածանօթ բարեմասնութիւնները, եւ յարգ եւրոպական խաղաղութեան անվթար պահպանման համար բրած ջանքերը: Անգլիացիի մը կողմէ գրուած ըլլալուն համար բացառապէս ուշագրաւ էր Թայմզի պերճախօս խմբագրականն անցեալ ուրբաթ աւուր (19 Հոկտ.) թուով:

* *

Պ. տը Պլովից ալ նոյն թուոյն մէջ հետեւեալը կը հեռագրէ Փարիզէ.

«Ռուսական ամեն արժեթղթերք այսօր կրեցին նոր անկում մը՝ այն լուրին վրայ թէ Ցարին հիւանդութիւնն է քաղցկեղ երիկամունքի մէջ: Բայց անկման դէմ ակներեւ էր թէ կազմակերպեալ դիմադրութիւն մը կար, զի 1891ի ռուսական փոխառութեան վրայ ծանրագոյն անկումն 80 սանդիմ չանցաւ, եւ այս չափաւոր անկում բնականապէս չէր համապատասխան այնպիսի հիւանդութեան մը լուրին: Բժիշկները կ'ըսեն թէ կարելի է հաշուել թէ հիւանդն որչափ ժամանակ կարող է դիմադրել այդպիսի հիւանդութեան: Կ'երեւի թէ Ռուսիոյ ելմտական նախարարը միջոցներ ձեռք առած էր աւելի ծանր անկման մը առաջքն առնելու համար: Պէտք չէ մոռնալ թէ Ֆրանսացի արժետէրք ունին իննէն մինչեւ տասնեւերկու միլիառ ֆր. ի ռուսական պետական թուղթ, եւ այսչափ մեծաքանակ թուղթի վրայ շատ ծանր անկում կրնայ պատահիլ եթէ հզօր դիմադրութիւն մը չըլլար անկման:»

ՄԱՏԱԿԱՍԳԱՐ. — Ֆրանսայի արտասովոր պատուիրակ Պ. Լը Միռ տը Վիլէռ Հոկտ. 9ին (Ն. Տ.) հասեր է Մատակասգարի նաւահանգիստը Թամադավ, եւ անտի մեկներ է դէպ ի մայրաքաղաքն Թանանարիվ, 12 օրուան ճամբայ, ուր այսօր հասած պէտք է ըլլայ: Անմիջապէս Թագուհւոյն պիտի ներկայէ բերած վերջնագիրն, որով, ինչպէս կը յիշուի, Ֆրանսա կը պահանջէ որ (1) Ֆրանսայի թեւարկութիւնն իւր քաղաքական եւ դիւանագիտական բոլոր հետեւանքներովը ի գործ պէտք է դրուի այսուհետեւ, այսինքն՝ Մատակասգարի ամեն արտաքին յարաբերութիւնք Ֆրանսայի ձեռքը պէտք է ըլլան. (2) Թանանարիվ մայրաքաղաքին մէջ Ֆրանսական պահապան զօրք պէտք է հաստատուի, եւ (3) Այո կամ Ոչ պատասխան պէտք է տրուի այս պահանջմանց՝ ութ օրուան մէջ: Մալկաշներն Ոչ ըսելուն պէս, Ֆրանսա 15,000 զօրք ճամբայ պիտի հանէ պէտք եղած ռազմանիւթերով, եւ այս նպատակաւ 40 ի չափ ֆրանսական առագընթաց շոգենաւեր վարձուեր են արդէն: Բայց մինչեւ որ գործն հասնի, հոն գտնուող Ֆրանսական նաւախումբը պիտի պաշարէ կղզւոյն եզերքն, որպէս զի Մալկաշները չկարենան դուրսէն զէնք բերել: Հոկտ. 8/20ին Տիւկէ Թուառ ֆրանսական մարտանաւը ճամբայ ելաւ Թուլոնէ 600 զօրքով, շուտով գրաւելու համար Թամադավ նաւահանգիստը, ուր պիտի ապաստանին կղզին գտնուող եւրոպացի գաղթականք, պատերազմին սկսելուն պէս:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՃԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ.—Տէյլի Նիւզ կ'ըսէ թէ անգլ. նախարարաց խորհուրդին գումարումէն 1—2 օր ետքը Լորտ Ռոզպէրի լուր ստացաւ թէ Չին պատրաստ է հաշտութեան, ինչ ինչ պայմաններով: Ասոր վրայ, Լորտ Ռոզպէրի մեծ Տէրութեանց առաջարկեց որ Չինաց պայմաններն առաջարկուին Ճապոնի, արիւնհեղութեան օր առաջ վերջ տալու համար: Տէրութեանց կողմէ վերջնական պատասխան դեռ չեկաւ: Տէրութեանց մեծամասնութիւնն համամիտ է Անգլիոյ: Լորտ Ռոզպէրիի առաջարկածը լոկ դիւանագիտական եւ բարեկամական միջամտութիւն մ'է, ոչ թէ ճնշողական:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Անցեալ շաբթուան գլխաւոր դէպքն էր ի Գերմանիա՝ կայսեր կողմէ 132 դրօշներու բաշխումն այն զինուորական վաշտերուն որք՝ վերջին օրինաց համեմատ՝ աւելցած են գերման բանակին վրայ: Վիլհէլմ կայսր ինք անձնապէս շատ կ'ախորժի այսպիսի զինուորական հանդէսներէ, եւ 132 դրօշներու մէկէն բաշխումն ինքնին մեծ հանդէս մը կը կազմէր: Հանդիսավայրն էր Պերլինի արքայական պալատան առջեւի հրապարակն, ուր կեցած էր կայսրը՝ նորակազմ վաշտերուն առջեւ, մինչ պատշգամէն հանդէսը կը դիտէր կայսրուհին, որոյ քով կեցած էր Սերպիոյ թագաւորը: Դրօշներն օրհնուեցան զինուորական խորանի մը առջեւ, ուր լուտերական զինուորական հովիւն օրհնութիւնն արտասանելով՝ պարագային յարմար հրահրիչ ճառ մ'ըրաւ: Կայսրը դրօշները ձողերուն վրայ գամելուն եւ իւրաքանչիւր վաշտի դրօշակիրներուն յանձնելուն առթիւ, «Նոր զօրաց գերմանական կայսրութեան եւ գերմանական Հայրենիքին նկատմամբ անձնուիրութեան եւ կոյր հնազանդութեան պարտականութիւնները» յիշեցուց, յաւելով թէ բանակն է գլխաւոր հիմն որոյ վրայ կանգուն կը կենայ Պետութիւնը: Ծերունի Մարեշալ Պլումենթալի առաջնորդութեամբ զօրքերն երեք «Կեցցէ կայսրն» աղաղակելէն ետքը, վաշտերը կայսեր առջեւէն անցան, առաջին վաշտին առաջին գումարտակին հրամանատարն ըլլալով 13 ամեայ գահաժառանգ իշխանն ինքն սուր ի ձեռին, որ յաղթողաբար կը ճգնէր իր փոքրիկ քայլերն հաւասարեցնելու խոշոր զինուորաց քայլերուն:

ՊՐՈՖԷՍՈՐ ՖԻՐԽՈՎԻ ԿԱՐԾԻՔԸ
ԿԵՂԾՄԱՇԿԻ ԴԱՐՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ

Պերլինի Բժշկական Շաբաթաթերթին մէջ յօդուած մը հրատարակելով, երեւելի Բրոֆ. Ֆիրխով կ'ըսէ թէ ինք հակառակ չէ շիճուկով կեղծմաշկը բուժելու մէթոտին: Բայց իւր կարծիքն է թէ ցարդ կատարուած փորձերը չեն ներեր որոշել թէ այս դեղ կամ պատուաստ ո՛րչափ ժամանակ մարդկային արարածները զերծ կը պահէ կեղծմաշկէն, կամ մտադրեալ ախտագերծութիւնն յառաջ բերելու համար ո՛րչափ քանակութիւն պէտք է գործածել շիճուկէն: Այս դեղին բուժիչ զօրութիւնը բացարձակ չէ, եւ յայտնի չէ ստուգապէս թէ բուժիչ ազդեցութիւնն ե՛րբ եւ ի՛նչպիսի պայմանաց ներքեւ կրնայ սպասուիլ: Բայց եւ այնպէս իւր կարծիքն է թէ բժիշկները պարտին գործածել նոր դեղը:

—Պերլինի քաղաքային իշխանութիւնը 6,000 մարք յատկացուց քաղաքային հիւանդանոցներուն համար նոր դեղէն պատրաստելու նպատակաւ: Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ մէջ Տքթ. Պէհրինկի պատրաստած շիճուկը կը գործածեն: Ինչպէս յայտնի է Տքթ. Պէհրինկի եւ Տքթ. Ռուի միացեալ հանճարին ծնունդն է այս գիւտ, որ մարդկութեան մեծ բարիք մ'ըլլալ կը խոստանայ:

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԻՆ վրայ յոյն եւ ռուս լրագիրներուն մէջ տեղի ունեցած վիճաբանութեան յար եւ նման վիճաբանութիւն մ'Անգլիոյ մէջ կը կատարուի այս պահուս, ուր կարդինալ Վօն (Vaughan) հրապարակաւ քննադատած ըլլալով անկլիքան Եկեղեցին՝ իբրեւ առաքելական յաջորդութենէ զուրկ եկեղեցի, եւ իբրեւ այնպիսի Եկեղեցի որոյ տուած կարգերը կամ ձեռնադրութիւնները վաւերականութենէ զուրկ են, անկլիքան եկեղեցականք եւ աշխարհականք կը պատասխանեն՝ հերքելով ինչ ինչ հիմնական կէտեր որոց Հռոմայ Եկեղեցին կ'ապաւինի՝ միւս Եկեղեցիներու վրայ առաջնութիւն ունենալու համար: Անցեալ օր ի մէջ բերեր էինք Մանչէսդրի անկլիքան եպիսկոպոսին մէկ ճառը Դրականութեան վրայ, յորում Եկեղեցական Պատմութեան ուսումնասիրութենէն քաղուելիք հաճոյքին վրայ եւս խօսած էր: Եպիսկոպոսը, վանելով Վօն կարդինալին յարձակումներն անկլիքան Եկեղեցւոյ վրայ, կ'ըսէ թէ «Վատիկանեան պահանջումն հաստատելու համար, պէտք է ապացուցանել թէ Ս. Պետրոս ինք անսխալ էր. թէ Ս. Պետրոս քարոզեց եւ մեռաւ ի Հռոմ. պէտք է նաեւ ապացուցանել թէ Ս. Պետրոս Հռոմայ Եպիսկոպոս էր. թէ իւր անսխալութեան առանձնաշնորհը կը վայելէր իբրեւ եպիսկոպոս, եւ ո՛չ թէ պարզապէս իբրեւ առաքեալ, եւ թէ Ս. Պետրոսի կարծեցեալ անսխալականութիւնն ա՛յն աստիճան ամուր կերպիւ կապուած էր իւր եպիսկոպոսական պաշտօնին հետ, որ անպատճառ փոխանցեցաւ իւր յաջորդներուն եւ՝ Հռոմայ Աթոռոյն վրայ: Որովհետեւ մեր (Անկլիքանաց) ոգէտ նախահայրերը ժամանակին ինչ ինչ անընդունելի պահանջումներու հաւանութիւն յայտներ են, չի հետեւիր որ մեք այսօր յօժար համակերպինք անոնց օրինակին, եւ նոյն պահանջումներուն Այո՛ ըսենք: Իբրեւ պատմական ճշմարտութիւն մինչ կը յեղյեղուի թէ Ս. Պետրոս ի Հռոմ գացած, հոն ուսուցած եւ հոն մեռած է: Բայց ասկէ աւելի կասկածելի, ասկէ աւելի անստոյգ բան չկայ բովանդակ եկեղեցական պատմութեան մէջ: Եւ յետոյ, նախնի Հայրք ինչ ինչ փայփայիչ բացատրութիւնք իբրեւ իրաւասութեան մը հաստատում կը նկատուին Վատիկանի ջատագովներուն կողմէ, բայց պէտք է զգուշանանք ժամանակին անկեալ քաղաքակրթութեան շնորհիւ գործածուած շողոքորթիչ բացատրութիւններն իրենց տառական նշանակութեամբ ընդունելէ: Արեւելցիներու կողմէ շողոքորթ լեզուաւ արեւմտեցի բարձրաստիճան եկեղեցականներու նկատմամբ ա՛յնպիսի բացատրութիւնք գործածուած են նոյն իսկ մեր ժամանակներս, որք եթէ հին դարերու մէջ գործածուած ըլլային՝ այսօր պիտի կարծէինք թէ արեւմտեցի եկեղեցականք իբրեւ երկնային արարած կը նկատէին զանոնք: Բայց հին ժամանակներուն լեզուի շողոքորթութիւնք աւելի եւս զարմանալի էին քան նոր ժամանակներունն»:—Անկլիքան եպիսկոպոսին այս խօսքերը պատասխան են Վօն կարդինալի ա՛յն գրածին թէ հին ժամանակներն արեւելեան եւ արեւմտեան եկեղեցականներ, Հռոմ ղրկած իրենց նամակներով, մեծարած են Պապն իբրեւ կրօնային արտասովոր իշխանութեան տէր անձնաւորութիւն, եւ հետեւապէս ճանչցած են անոր վերագրուած անսխալ հեղինակութիւնն եւ այլն: Վօն կարդինալ նաեւ քննադատած ըլլալով անկլիքան Եկեղեցին իբրեւ «միակ ցեղի մը յատուկ Եկեղեցի, որ ծովով ըլլալով՝ առանձնացած մնացած է», Մանչէսդրի եպիսկոպոսը զարմանք կը յայտնէ հռչակաւոր կարդինալին պատմական եւ աշխարհագրական ծանօթութեանց վրայ, եւ կը հարցնէ թէ միթէ Անգլիայէն դուրս ալ չկա՞յ անկլիքան Եկեղեցի: Միացեալ Նահանգաց մէջ չկա՞յ, Գանատայի մէջ չկա՞յ, Աւստրալիոյ մէջ չկա՞յ, եւ Հնդկաստանի, Չինաստանի, Ափրիկէի մէջ եւ ուրիշ երկիրներ հետզհետէ տարածուելու վրայ չէ՞: Նոյն իսկ Եւրոպայի ցամաքին վրայ տեղ տեղ չկա՞ն անկլիքան հասարակութիւնք: Միթէ վերջերս ի Լոնտոն գումարուած եւ «Լամպեթի Համաժողով» անուամբ ճանչուած եկեղեցական մեծ ժողովոյն 145 անկլիքան եպիսկոպոսներ չեկա՞ն աշխարհի ամեն կողմերէն, եւ չյայտարարեցի՞ն թէ լիովին ի հաղորդութեան են անկլիքան Եկեղեցւոյ հետ: Ահա՛ անկլիքան եկեղեցի մ'ալ այս օրերս Սպանիոյ մէջ հիմնեցաւ, եւ թէպէտ կաթոլիկ եպիսկոպոսութիւնն այս նոր հիմնարկութիւն ոտնձգութիւն կը նկատէ իւր իրաւանց դէմ, բայց ի՞նչպէս կարող է արգիլել Սպանիացիներն անկլիքանութեան յարելէ, երբ Սպանիոյ մէջ գտնուին մարդիկ որք իրենց ազատ համոզմամբ հաւատան թէ աւետարանական ճշմարտութիւնն աւելի անկլիքանութեան մէջ կը գտնեն թէ կաթոլիկութեան մէջ:

Մանչէսդրի եպիսկոպոսին այս դիտողութիւնք դոյզն գաղափար մը միայն կուտան այս վիճաբանութեան վրայ, զոր անգլիացի արքեպիսկոպոս-կարդինալը բացած է, միտքերը պատրաստելու համար պապական շրջաբերականին որով անկլիքանք պիտի հրաւիրուին ի կաթոլիկութիւն վերադառնալու: Երկու-երեք շաբաթէ ի վեր է որ Թայմզի ամեն թիւերուն մէջ կան մանր տառերով քանի մը սիւնակ լեցուն նամակներ անկլիքաններէ եւ կաթոլիկներէ, ի պատասխանի կամ ի պաշտպանութիւն կարդինալին ասութեանց: Մեծ աստուածաբան մ'ըլլալու պէտք չկայ, ոչ ալ անգլիերէն գրականութեան Բրոֆէսոր մը, գտնելու համար թէ պատմական եւ տրամաբանական փաստերուն առաւելականութիւնն ո՛ր կողմն է, եւ եզրակացնելու համար թէ Վօն կարդինալ նշանաւոր ծառայութիւն մը չըրաւ իւր պաշտպանած դատին՝ անկլիքան միտքերն այժմէն յուզելով սպասուած Շրջաբերականին դէմ:

ՊՐԻՆ քաղաքին մէջ աղքատ կօշկակարի մը կինն անցեալ շաբթու ծնաւ իւր քաններորդ զաւակը: Մայր եւ զաւակ ողջ են: Ծնածներուն մեծամասնութիւնն ողջ առողջ է:

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՑԱՐԸ. ԱԼԻՍ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ.

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 23 Հոկտ.— Պաշտօնական Օրագիրը կը ծանուցանէ թէ Հէսի Ալիս իշխանուհին, Ելիզապէթ Թէոտորովնա մեծ-դքսուհւոյն հետ, երէկ Լիվատիա հասաւ: Ց'Ալուշտա ընդ առաջ ելաւ իւր նշանածը՝ Ցարեւիչն: Իշխանուհին, Լիվատիա հասնելուն, շիտակ կայսեր եւ կայսրուհւոյն քով գնաց: Ապա կայսրուհւոյն եւ կայսերական գերդաստանի միւս անդամներուն հետ մատուռը գնաց, ուր հոգեւոր պաշտօն կատարեցաւ:

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 23 Հոկտ.—Պաշտօնական Տեղեկագիրը, որ այսօր միջօրէէն երկու ժամ առաջ հրատարակեցաւ կայսեր բժշկաց ստորագրութեամբ, կ'ըսէ.— «Կայսրն այս գիշեր աւելի աղէկ քնացաւ: Ախորժակը տկար է: Ոյժերը չաւելցան, եւ սրտին շարժումներն աւելի աղէկ պայմաններու մէջ չեն կատարուիր: Այտուցն (œdème) աւելցած է:»

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 23. — Պաշտօնական նոր Տեղեկագիրն, որ միջօրէէն եօթն ժամ ետքն հրատարակեցաւ պաշտօնաթերթին մէջ, կ'ըսէ. «Այսօր Ցարը քիչ քնացաւ: Մկնաձգական (spasmodique) թեթեւ նշաններ դիտուեցան: Ախորժակն երեկուընէ աւելի աղէկ է:»

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 23. Երեկոյ. — Ցարեւիչին հարսնիքն Ալիս իշխանուհւոյն հետ վաղը (այսօր) տեղի պիտի ունենայ, եթէ մինչեւ այն ատեն տարբեր կարգադրութիւն մը չըլլայ:

ԼԻՎԱՏԻԱ. — Յունաստանի թագուհին եւս հոս հասաւ:

ՎԻԵՆՆԱ.— Յունաստանի եւ Սերպիոյ թագաւորներն իրարու այցելեցին հոս: Գէորգիոս թագաւոր Ս. Փրկչի պատուանշանին մեծ-ժապաւէնը տուաւ Աղեքսանդր թագաւորին:

—Կայսրը Փարիզի օսմ. նոր դեսպան Զիյա փաշային տուաւ Ս. Ստեփաննոսի պատուանշանին մեծ-ժապաւէնը:

ՓԱՐԻԶ.—Խորհրդարանը բացուեցաւ: Երեսփ. ժողովն 155ի դէմ 315 քուէով իրաւունք տուաւ Պ. Շ. Տիւբիւիի, որ պուլանժէական հնարքներուն վրայ հարցապնդում մը պատասխանած էր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ օր ծանուցինք թէ Սսոյ Ամեն. Տ. Մկրտիչ կաթողիկոսին հիւանդութեանը պատճառաւ, Պատրիարքարանէն եկեղեցական մը պիտի ղրկուի ի Հալէպ, Ն. Սրբազնութեան վիճակին վրայ բժշկական քննութիւններ կատարել տալու համար, որպէսզի ի հարկին կաթողիկոսական տեղապահ մը ընտրուի վիճակային գործերը վարելու պաշտօնով:

Կը լսենք թէ Խառն ժողովն յառաջիկայ ուրբաթ օրուան նիստին մէջ պիտի զբաղի այս խնդրով: Հաւանական կը կարծուի որ Հալէպ ղրկուելիք եկեղեցականն ըլլայ Գեր. Աբրահամ եպիսկոպոս Մամիկոնեան:

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Շնորհակալութեամբ կը փութանք յայտարարել թէ Մեծ. Ս. Ց. Ի. էֆէնտի ի նպաստ հաստատութեանս բարեհաճած է հինգ օսմանեան ոսկի նուիրել:

Հոգաբարձու Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի
ՍԱՐԳԻՍ Ա. ԹԱՇՃԵԱՆ

Գում-Գաբուի չորից թաղից Ազգասէր ընկերութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ ինքնայօժար նուիրած են Նասիփ էֆ. Գարագաշ 95 ղրուշ, բարեսէր ումն՝ ձեռամբ Արժ. Տ. Արսէն քահանայի Տէր Յովսէփեան Մայր-Եկեղեցւոյ 108 ղրշ. Բարեսէր ումն 40 ղրշ. Ազն. Տիկին Շամի Քէլէկեան 108 ղրշ. գումար 351 ղրուշ:

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանին տնօրէնի առաջին օգնական Ռեֆիգ պէյի:

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Թէքիրտաղի Տէֆթէրտարի պաշտօնեայ Իպրահիմ Նիազի պէյի եւ Էնկիւրիի նահանգին հեռագրական ու թղթատարական քննիչ Ալի պէյի:

Թաղապետութեան Է. շրջանակին (Պէօյիւքտէրէ) տնօրէն անուանեցաւ Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամներէն Մէհմէտ Ալի պէյ:

Ը. շրջանակին (Գանլըճա) տնօրէն անուանեցաւ Մանաս էֆէնտի, տնօրէն Է. շրջանակին:

Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամ անուանեցաւ Միւհսին պէյ, տնօրէն Ը. շրջանակին:

Ասոնք կատարեցին օրինական երդումը:

Արտաքին գործոց նախարարութեան դատական ճիւղին տնօրէնի օգնական անուանեցաւ Նուրէթ պէյ, առաջին քարտուղար օսմանեան դեսպանատան Վիէննայի:

Վիէննայի օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանեցաւ Պէհճէթ պէյ, օսմանեան հիւպատոս Բեգրսպուրկի:

Ասոնք կատարեցին օրինական երդումը:

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Եոզղատի հեռագրական տնօրէն Ահմէտ Ճէլալ էֆէնտիի:

ՑԱՐԻՆ ՎԻՃԱԿԸ.— Բեգրսպուրկի օսմանեան դեսպանատան կողմէ հետեւեալ հեռագիրն ուղղուած է Արտաքին գործոց նախարարութեան.

Պաշտօնական լրագիրն իր այս առաւօտեան թուով Ռուսիոյ Վեհ. Կայսեր առողջական վիճակին վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակէ:

ԼԻՎԱՏԻԱ 10 Հոկտ.
ժամ 8.16 իրիկուն

«Վեհ. Կայսրն այս գիշեր հինգ ժամու չափ քնացաւ, բայց ընդմիջումներով, եւ սովորական ժամուն արթնցաւ: Ախորժակին նկատմամբ տեսնուած լաւ վիճակը փոքր ինչ նուազած է: Մարմնական ոյժը չէ աւելցած:»

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ.—Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովն 180,340 ղրուշ բաշխած է Թաղապետութեան Գ. Զ. Թ. եւ Ժ. շրջանակաց մէջ գտնուող 359 կարօտեալներու, որք երկրաշարժէն վնասուած էին: Ասոնցմէ 308 իսլամներ ստացած են 156,420 ղրուշ, 34 հայեր՝ 15,120 ղրուշ եւ 17 յոյներ՝ 8800 ղրուշ: Մինչեւ հիմայ բաշխուած նպաստներու գումարն հասած է 1,596,039 ղրուշի:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ վարժարանի շրջանաւարտներէն Խալիտ ու Մարտիրոս էֆէնտիները՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ նկարիչ կարգուած են յախճապակիի կայս. գործարանին:

—Գեղարուեստից վարժարանի ճարտարապետական ճիւղին նախկին շրջանաւարտներէն Նիզամէտտին ու Ֆէյզի էֆէնտիներն, որք մէկ քանի տարի առաջ կայս. կառավարութեան կողմէ Բարիզ ղրկուած էին իրենց ուսումը կատարելագործելու համար, իրենց շրջանն աւարտած ըլլալով, կայս. Իրատէի մը համաձայն մայրաքաղաքս պիտի գան կայս. պալատան ճարտարապետական գործերուն մէջ ծառայելու համար: Ասոնց ճամբու ծախքը ղրկուած է եւ մէկ քանի օրէն մայրաքաղաքս կը վերադառնան:

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Խտիվ Բարձր. Ապպաս փաշա Նոյեմբեր 13ին Աղեքսանդրիայէն պիտի փոխադրուի ի Գահիրէ իր ձմեռնային ապարանքը:

—Շուրայի Գաւանինի նախագահ Ալի Շէրիֆ փաշա հրաժարած ըլլալով, անոր յաջորդած է նոյն ժողովոյ անդամներէն Հասան Հիլմի փաշա:

—Տեղւոյ տնօրէն Պ. Պալինօ Սիւէզի ջրանցքին ընկերութեան տնօրէնին հետ Գահիրէ ժամներ է:

—Աղեքսանդրիայի կառավարիչ կարգուած է Օսման Րիֆաթ փաշա, փոխանակ Իպրահիմ Նէճիպ փաշայի, որ միեւնոյն պաշտօնով Գահիրէ փոխադրուած է:

—Աղեքսանդրիայի յոյն կաթոլիկներու Պատրիարք Տ. Գրիգորիոս Հռոմ պիտի ուղեւորի:

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ քաղաքին առաջնակարգ վաճառատան մը պետը՝ Հաճի Տաւուտ էֆ. Ֆարքու՝ օսմ. շոգենաւային մեծ ընկերութիւն մը կազմեր է որուն առաջին շոգենաւը, Եօլճէօ, Անգլիոյ մէջ շինուած, 1000 թօնօ տարողութեամբ եւ ժամը 11 մղոն ընթացքով, նախորդ շաբթուն Իզմիրի նաւահանգիստը հասեր է: Այդ շոգենաւին մէջ կրօնական արարողութենէ մը եւ Վեհ. Սուլթանին կենաց համար բարեմաղթութիւններ ըլլալէ ետք, օսմ. դրօշակը բարձրացուեր է մեծ կայմին վրայ: Երկու օր ետքը Իզմիր հասեր են նաեւ Լոյտի Թրիէսթի նաւարանին մէջ շինուած ուրիշ երկու շոգենաւեր որոց մէկուն անունը Աֆ[illegible] ու միւսինը Ա[illegible] դրուեր է:

Այս նորակազմ ընկերութեան շոգենաւերը պիտի բանին Իզմիր, Կ. Պոլիս, Յունական նաւահանգիստներ, Կիպրոս, Աղեքսանդրիա, Քարամանիի ու Սուրիոյ ծովեզերքը:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ կը հեռագրեն թէ Յունաց Ամեն. Պատրիարքը, Տ. Գերասիմոս, Ս. Յարութեան տաճարին մէջ աղօթքներ կատարեր է Ռուսիոյ կայսեր ապաքինման համար:

Երուսաղէմի Յունաց պատրիարքական փոխանորդն ալ նախընթաց օր Ֆէների եկեղեցւոյն մէջ աղօթքներ կատարեց այդ նպատակով:

Պ. ՌԻՏԸԼ. — Հէրալտ կը ծանուցանէ թէ Կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ռիտըլ Հալէպ ժամներ եւ անկից ճամբայ ելեր է Այնթապ երթալու համար:

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Էտիրնէի Թըրնովաճըք գիւղաքաղաքին մէջ Հոկտ. 8էն 9, քոլերայէ երկու դէպք, որոց մին մահացու. Հոկտ 9էն 10 երեք դէպք: Առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ:

—Հոկտ. 9էն 10. Պրուսայի քաղաքին մէջ քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ Անկելանոցի շէնքին աւարտած մասերուն մէջ աղքատներ եւ անկեալներ հաստատուած ըլլալով, այդ մասին պահպանութեանը համար ոստիկան-զինուորներ պիտի յատկանան:

ՓԻՍԱԹԻ առեւտրով զբաղող անձինք աղերսագիր մը մատուցանելով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, յայտարարած են թէ իրենցմէ արհեստական տուրք (Թէզքէրէ) կը պահանջուի, մինչդեռ իրենք՝ իբրեւ վաճառական արձանագրուած են Առեւտրական Սենեկին մէջ եւ ըստ այնմ տուրք կը վճարեն: Ձեռնհաս իշխանութիւնն, որուն յանձնուած է այս խնդիր, որոշած է որ այդ անձինք իբրեւ արհեստաւոր պարտաւոր են արհեստական տուրք վճարել եւ թէ Առեւտրական Սենեկին տուած արտօնագիրը լոկ վկայագիր մ'է, որ անոնց աստիճանը ցոյց կուտայ:

ՀԷՅԲԷԼԻԻ յունաց աստուածաբանական վարժարանին վերաշինութեան եւ հիւանդանոցներու նորոգութեան համար Տիմիթրաքի Մեզիքի էֆէնտի յիսուն ոսկի նուիրած է:

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը կրկին անգամ հրահանգ ուղղելով ամեն կողմ ծանուցած է թէ դրոշմաթուղթերն երբ սխալմամբ իրարու տեղ գործածուին՝ այսինքն համեմատական տուրքերու յատուկ դրոշմաթուղթ մը, հաստատուն տուրքի յատուկ դրոշմաթուղթի տեղ եւ փոխադարձաբար, հարկ չէ տուգանք առնուլ:

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ. — Պոլսոյ Պալաթի թաղը տան մը մէջ իբրեւ սպասուհի կը ծառայէ Սալիհէ անուն կին մը, որ հարիւր քսանըեօթը տարեկան է եղեր:

ԳՕՆԵԱՅԻ նահանգէն հինգերորդ անգամ ըլլալով 8,100 ղրշ. ղրկուած է ի նպաստ Կ. Պոլսոյ երկրաշարժէն արկածելոց:

—Նոյն նահանգին Տէֆթէրտարի նախորդ պաշտօնեայ Րաղըպ էֆէնտի եւ Թուրուի քարտուղար Օսման ու Եուսուֆ էֆէնտիներն, որք նոյն վարչութեան մէջ գործուած զեղծումներուն համար ամբաստանուած էին, դատուած են Իտարէի ժողո վին առջեւ։ Ասոնցմէ Բաղըչէֆ. դատապարտուած է մէկ տարի պաշտօնէ զրկուելու, վեց ամսուան բանտարկութեան և իւրացուցած գումարին հատուցման։ Իսկ միւսները, վեց ամսուան բանտարկութեան և նոյնպէս իրենց իւրացուցած գումարներուն հատուցման։

ՇԱՀԻՆ ՓԱՇԱ, որ Սուրիոյ նահանգին ոստիկան-զինուորաց հրամանատար եղած պահուն զինուորական ատենի մը մէջ հարցաքննութեան ենթարկուած էր, կայս. իրատէի մը համաձայն պիտի դատուի Սպարապետի Դրան մէջ։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը հեռագրեն թէ Ռիւպաթինօ ընկերութեան Ռօաչինկլըն շոգենաւը մառախուղին պատճառաւ խրեր է Աբանոյի մօտ։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԸ որ նախընթաց օր իր բնակութիւնը Թարապիայի ամարանոցէն Բերա պիտի փոխադրէր, յառաջիկայ շաբթուան յետաձգած է այդ տեղափոխութիւնը։

ԼԷՏԻ ԷԼԷՆ ՎԻՆՍԸՆԹ, Օսմ. կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէնին կինը, առջի օրը Լոնտոն ուղեւորեցաւ, իր քրոջ՝ Լէյնսթէր դքսուհիին քով երթալու համար, որ ծանր հիւանդ է։

ՉԻՆ.— Գօսօվայէ կը հեռագրեն թէ Բեչգրինի մէջ տասնըհինգ օր անընդհատ անձրեւելէ յետոյ, առջի օրը շրջակայ լերանց վրայ առատ ձիւն տեղացեր է։ Լեռներու վրայ գտնուած ոչխարք գիւղերը տարուեր են։

ՔԷՕԹԱՀԵԱՅԻ կողմերը ապստամբող Ճէճէ Գարա Մէհմէտօղլը Օսման անուն աւազակն, որ մարդասպանութիւններ և գողութիւններ ընելով փախստական կը թափառէր, զինքը ձերբակալել ուզող ոստիկան զինուորաց վրայ զէնք քաշած ըլլալով, այս վերջինք փոխադարձաբար պատասխաներ են։ Օսման սպաննուեր է։

ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԷՆ Աղեքսանդրիա գացող Սէնէկալ շոգենաւին ուղեւորները տխուր դէպքի մը ականատես եղեր են։ Երկրորդ կարգի ուղեւորներուն մէջ կը գտնուէին երկու Դամասկոսցիներ որոնք Անվերսի ցուցահանդէսէն կը դառնային, ուր շատ ձախորդ գացած էր իրենց գործը։ Սէնէկալը Մեսինան նոր անցած էր, երբ Դամասկոսցիներէն մէկը, վերարկուն հանելով, ծով նետուեցաւ։ Նաւապետն իսկոյն կեցնել տուաւ շոգենաւն և երկու մակոյկներ ծով իջեցուեցան. յետոյ, Սէնէկալը երկար շրջան մը կատարեց։ Դժբաղդաբար բոլոր հետազօտութիւնք ի դերեւ ելան եւ երեք ժամ ապարդիւն անցնելէ ետք, շոգենաւն ստիպուեցաւ իր ճամբան շարունակել դէպ Աղեքսանդրիա։

ՏԷՐՍԻՄԻ Գըզըլքիլիսէ գաւառակի ժողովուրդը, կ'ըսէ Հաքիքաթ, բողոքած է տեղւոյն գայմագամ Սալիմ էֆէնտիի դէմ։ Մազկերտի գայմագամը՝ կառավարչին որոշմամբ՝ քննութիւններ կատարելով արդիւնքը ղրկուած է Խարբերդի կուսակալութեան, որ յանձնած է զայն նահանգին Իտարէի ժողովոյ ընդհանուր դատախազին։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.— Երէկ Գարաքէօյի կամուրջին վրայ ոստիկանութեան պաշտօնեայք Մալաթիացի Հասան անուն մարդ մը ձերբակալեցին, որովհետեւ կամուրջէն անցնելու համար կեղծ դրամ մը տուած էր։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ տիպար-արտին տնօրէնի օգնական կարգուած է Սէլանիկի երկրագործական վարժարանին շրջանաւարտներէն Թէվֆիք էֆէնտի։ Ատանայի տիպար-արտին ալ՝ նոյն վարժարանի շրջանաւարտներէն Ալի էֆէնտի։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ շոգենաւային նորակազմ ընկերութիւն մը, «Արշիբէլ», մտադիր է թղթատարական կանոնաւոր երթեւեկ մը հաստատել Աղեքսանդրիոյ, Իզմիրի և միջերկրականի ուրիշ նաւահանգիստներուն միջեւ։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.— Օտեսայէն, Կ. Պոլսէն, Իզմիրէն ու Պիրէօսէն գացող աւստրիական Լլօյտի շոգենաւին ապրանքները Աղեքսանդրիոյ մաքսատան մէջ քննուած պահուն, ընդհ. քննիչ Թօրսէյթ պէյ երկու սնտուկ կը նշմարէ զորս բանալ կուտայ։ Անոնցմէ մին մաքսանենգութեան համար շինուած սքանչելիք մըն էր որովհետեւ կրկին յատակ, կրկին կափարիչ և կրկին շրջափակ ունէր և անջրպետները հաշիշով լեցուած էին։ Սնտուկներուն տէրը ձերբակալուեր է և յաջորդ օրը պիտի ներկայանար մաքսային ժողովին առջեւ։

ԲԵՌՆԱԿԻՐՆԵՐԸ. — Ապրանքներու եւ գոյքերու փոխադրութեան ատեն հասարակութիւնը ո՛րեւէ կորուստէ կամ դժուարութենէ զերծ պահելու համար, կը մտածուի բոլոր բեռնակիրներու օձիքին վրայ կարել տալ համարը կրող թիթեղ մը և թուանշան մը, որպէս զի բեռը կորսուած ատեն, դիւրին ըլլայ գտնել բեռնակիրը։ Լ. Հէրըլտ այս լուրը տալու առթիւ կ'ըսէ որ, եթէ թաղապետական կանոնագրով մը որոշ սակագին մը հաստատուի բեռներու փոխադրութեան համար, հասարակութիւնը մեծապէս պիտի օգտուի այս տնօրինութենէն։

ՍԷԼԱՆԻԿ—Մանասթըրի երկաթուղւոյն համար թղթատարական երկու շրջուն պաշտօնեաներ պիտի կարգուին։

ՍՈՒՐԻՈՅ նահանգէն 3-400 ձիեր պիտի գնուին Եգիպտոսի զօրաց պէտքերուն համար։

ԷՏԻՐՆԷԻ ռուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Լէյշին Օտեսայէն մայրաքաղաքս եկաւ և քանի մը օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ վարժարանի մէջ քննութիւններն աւարտած ըլլալով, 13 աշակերտք ընդունուած են, որոց երկուքը հայ են, Յարութիւն էֆ. Խոճեան (Իզմիրցի) Պրուսայի վարժարանէն վկայեալ և Գրիգոր էֆ. Ճերահեան (Պոլսեցի) Պէրպէրեան վարժարանէն վկայեալ։ 2ը յոյն, 1ը հրեայ և մնացեալը իսլամ են։

ԲԱԹԱԹԷՍ.— Ձեռնհաս իշխանութիւնը խնդրած է Բ. Դուռնէն որ Էնկիւրիի նահանգին մէջ բաթաթէսի բերքը հինգ տարի տարի ազատ մնայ տասանորդի տուրքէ։ Անցեալ տարի ղրկուած սերմերէն մէկին տասը համեմատութեամբ բերք առնուած է և կուսակալութիւնը 32,400,000 օխա բաթաթէսի սերմ ուզած է, որովհետեւ ամէն տարի 270,000 արտավար տեղ յատկացուած է բաթաթէսի մշակութեան և իւրաքանչիւր արտավարի վրայ 120 օխա սերմ պիտի ցանուի։

ԹԷՐՍԱՆԷԻ մէջ Սըլուէօզ կայս. շոգենաւը վերստին պիտի շինուի։ Այդ շոգենաւը 120 ոտք երկայնութիւն պիտի ունենայ և 17 ոտք լայնութիւն։ Մեքենան 50 ձիու ոյժ և ժամը 12 մղոն արագութիւն։ Տարողութիւնը պիտի ըլլայ 204 տակառաչափ։ Պիտի ունենայ Քրուբի երկու թնդանօթներ։

ՏՈՔԹ. ՎԻԹԱԼԻՍ.— Առողջապահական քննիչ Տոքթ. Վիթալիս՝ Քաղաքապետական պաշտօնատան մէջ հաստատուած առողջապահական յանձնաժողովին անդամ անուանուեր է։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Պ. Զիրնոֆ Տանիլօ պատուանշանն ստացած է Գարատաղի իշխանէն և նոյն դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Եաքօպլէֆ Թաքօվօ պատուանշանը՝ Սերպիոյ թագաւորէն։

ՄԻՏԻԼԼԻԷՆ կը գրեն Իզմիրի Էֆեմերիս լրագրին, թէ անծանօթ մնացած չարագործներ փորձեր են կրակի տալ ծխախոտի Րէժիի մթերանոցն ի Բանֆիլիա, բարեբաղդաբար կարելի եղեր է հրդեհը ծագած պահուն մարել։ Բազմաթիւ ձերբակալութիւններ եղեր են։

ՀՈՒՆՁՔ. — Թուրքիոյ ամեն կողմէն եկած տեղեկութեանց նայելով, ընդհանուր բերքն այս տարի շատ առատ է եւ անցեալ տարուանէն քսան առ հարիւր աւելի։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնն որոշած է խիստ հսկողութիւններ կատարել Թուզլայէն մինչեւ Շիլէ դրուած քարանթինայի շղթայի վրայ, որպէսզի ցամաքի ճամբով Պանտրմաէն և Իզմիտէն ուղեւորներ չկարենան Կ. Պոլիս գալ՝ առանց քարանթինա սպասելու։

ԿԷՄԼԷՅԻԿԻ նաւահանգիստը՝ մարտէն մինչեւ օգոստոսի վերջը՝ 151 շոգենաւեր և 291 առագաստանաւեր ժամանած են՝ 31,547 տակառաչափ տարողութեամբ։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Առջի գիշերը Պոլսոյ Օգճըլար Պաշը թաղին մէջ Քսենոֆոն անուն մարդ մը կռուի բռնուեցաւ կօշկակար Եանիի հետ և դաշոյնը մխեց անոր սիրտը։ Եանի ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

—Երէկ, Ղալաթիա, Հուգուգի դատարանին շէնքին վրայ աշխատող Վասիլ անուն քսաներկու տարեկան գործաւոր մը վերի յարկէն վար իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

—Երէկ, ժամ 7ին, Մաքրիգիւղէն եկող երկաթուղւոյ կառախումբ մը Եէտիգուլէի մօտերը Համբարձում անուն մարդ մը տապալեց, որ ձախ սրունքէն ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ։

ՏՈՔԹ. ՍԵՂԲՈՍԵԱՆ կը ծանուցանէ իր հիւանդաց, թէ իր բնակութիւնը փոխադրած է Սաղ փողոց, թիւ 13 (Բերա)։ Չքաւորներու համար երեքշաբթի օրերը։
160 1—4

ԹԷՓԷ-ՊԱՇԸՐԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Իտալական օպերէթի նոր խումբն այս գիշեր իր երկրորդ ներկայացումը պիտի տայ Թէփէ-Պաշըի ձմեռնային թատրոնին մէջ։ Պիտի ներկայացուի (Il campane dì Corneville) ՔՈՐՆԸՎԻԼԻ ԶԱՆԳԱԿՆԵՐԸ սիրուն օպերէթը որուն ֆրանսական խումբերու կողմէ ներկայացումը այնքան ախորժ ազդած է Բերայի հասարակութեան։

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի թրամուէյի ընկերութեան պարտաթուղթերն ունեցողներուն թէ յառաջիկայ դեկտեմբեր 1ին ջնջելի ութսունըութը (88) պարտաթուղթերուն 25րդ վիճակահանութիւնը հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ հինգշաբթի, 1 նոյ. 94 (Ն. Տ.) կէսօրէն երկու ժամ ետքը, ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, Բէրչէմպէ Բազար, Վոյվոտա փողոց։

Կ. Պոլիս 10/22 հոկտ. 94 1—3

Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ

Գին 50 փարա

Կեդրոնատեղի Սերվիչէն Տպարան, Սուլթան Համամ, աղբիւրին քով

Նաեւ կը գտնուի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Պոլիս, Մեծ-Նոր խան միջնայարկ, թիւ 48, 49, 50։

Սոյն պատի Օրացոյցը, որուն վրայ հիւանդանոցի հաստատութեան գունաւոր պատկերը կը գտնուի, Սերվիչէն տպարանէն մաքուր և վայելուչ եղանակաւ պատրաստուած է։

Իւրաքանչիւր օրինակ հոգաբարձութեան կնիքը պիտի կրէ։

Կը յուսանք թէ՝ մայրաքաղաքիս եւ թէ գաւառաց պատուարժան ազգայինները որ, բարեհաճին գնել սոյն օրացոյցն, զոր թէ՝ աժան գնած պիտի լինին և թէ՝ այս կերպիւ ալ հաստատութեան, սատարած պիտի ըլլան։

ՕԳՏԱԿԱՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Սրապիոն էֆ. Պէկեան ձեռնարկած է հրատարակելու ՕՐԷՆՔՆԵՐՈՒ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ մը, որուն Ա. տետրը, Աշար Նիզամնամէսի (Տասանորդի նոր օրէնքը) կը կազմէ 88 երեսէ բաղկացեալ տետրակ մը, Մատթէոսեան Տպարանէն ի լոյս ընծայուած և կը վաճառուի ի գին 2½ ղրշ.։ Իւրաքանչիւր էջի մէկ կողմը գրուած է օրէնքին հայատառ թուրքերէն բնագիրը և միւս կողմը՝ հայերէն թարգմանութիւնը։

Աւելորդ է բացատրել այս աշխատութեան օգտակարութիւնը զոր ամէն մարդ կը ճանչնայ։ Տասանորդի օրէնքը մանաւանդ կարեւոր է գաւառաբնակ ժողովուրդին համար։

Պէկեան էֆ. յաջորդաբար ի լոյս պիտի ընծայէ Կանոնագիր Երկրագործական Դրամատան և Դրոշմի Օրէնքը։ Տպագրութեան յանձնուած են նաեւ քաղաքային Դատավարութեան, կալուածական տուրքերու և Րէժիի վերաբերող օրէնքները։

Աստի անտի

ԻՆՔՆԱՏԻՊ ԳՐԱՒ ՄԸ

Անցեալ յունուար ամսուն վերջը, զըւարթ ընթրիք մը Պոստոնի ամենէն առաջնակարգ ճաշարաններէն մէկուն մէջ իր շուրջ կը հաւաքէր բարձր դասակարգի երիտասարդներ, Հարուարտի համալսարանէն նոր շրջանաւարտք, ուր նշանաւոր եղած էին նոյնքան իրենց դասական քննութիւններով որքան իրենց ձիամարզական քաջագործութիւններով։ Ասոնցմէ մէկը այս կրկին սեռին մէջ ճշմարիտ համբաւ մը շինած էր, ընթացաւարտի քննութեանց մէջ առաջին տեղը վաստկելէ զատ շահած ըլլալով նաեւ Հարուարտի լողորդական մրցմին հարիւրապետի նախանձելի աստիճանը։ Խօսակցութեան միջոցին, ընկերային խնդիրներու վրայ կարծիքներ յայտնուեցան։

Փաստերն եղան ինչ որ կրնային ըլլալ հարուստ, վաղորդայնին անփոյթ երիտասարդներու մէջ, պատուական սեղան մը աւարտելէն ետքը։

Կոչնատէրը, զոր Բոլ Ճօնս անուանել պիտի նշանակենք և որ հերոսն է համալսարանին, սա կարծիքը կը յայտնէ թէ Միացեալ-Նահանգներու մէջ անոնք միայն ազատ էին ու պիտի միայն որոնք իրենց վրայ իսկ վստահութիւն ունին և թէ, ենթադրելով որ կորսնցուցեր հօրը իրեն թողած հարստութիւնը, զօրաւոր պիտի բանէր ինքզինքը, կեանքն սկսելով առանց տոլարի մը, մերկ մերկ վիճակի մէջ, ապրուստը պիտի ճարէր, և տարի մը ետքը, աշխարհի շրջանն ընելէ յետոյ, վերադառնար 5000 տոլարով (25000 ֆրանք)։

Առաջարկը շատ արկածախնդրական ըլլալով հակառակախօսութիւններ զրգռեց, և առիթը շատ փորձիչ էր՝ անմիջապէս գրաւ մը չընելու համար։ Գրաւը դրուեցաւ 50,000 ֆրանք գումարի։ Որոշուեցաւ որ փետրվար 22ին Բոլ Ճօնս ըմբշական ընկերակցութեան արեւելեան բաղնիքը պիտի երթար, հոն պիտի հանէր բոլոր հագուստները և թէ անմիջապէս պիտի սկսէր աշխարհի շուրջն ուղեւորութեան արկածալից ասպարէզը որ պիտի վերջանար 1895 փետրվար 25ին, նոյն ժամուն և նոյն տեղն, ուր պիտի դառնար 25000 ֆրանքի գումարով զոր իր ուղեւորութիւններու միջոցին խնայած պիտի ըլլար։ Օրինաւորապէս ստորագրուած պայմանագրով մը պատւոյն վրայ խօսք կուտար ո և իցէ մէկէն ստակ չուզել, ուղղամտօրէն շահել իր ապրուստը և իր ուղեցոյցն ու ապրուստի միջոցները խիստ քոնթրոլի մը ենթարկել։

Դժուարութիւնը ճամբայ ելլալն էր։ Բոլ Ճօնս, բոլորովին մերկանդամ, չէր գիտեր ընելիքը։ Հարկ էր հագուստ գտնել որքան ալ խնայաբար ըլլար։ Փիլիսոփայաբար և իբրեւ մարդ որ ուրիշ կերպով չէ անցուցեր կեանքը, Բոլ Ճօնս բաղնիքի սրահը մտնելով սկսաւ փայլեցնել քլիւպի անդամներուն կօշիկները։ Հարուարտի համալսարանը նոր մտած ատենը իբրեւ նորեկ ստիպուած էր հիներուն կօշիկները փայլեցնել. այս արհեստին մէջ շատ յաջող էր և այս գործին փոխարէն քլիւպին տուած համեստ վարձքով նախ իր սնունդը կրցաւ հայթայթել, յետոյ անհրաժեշտ հագուստներ։

Տասնըհինգ օր կեցաւ. շատ էր, նկատելով որ մէկ տարի ունէր իր առջեւ։ Անգամ մը դուրս ելլալէ յետոյ, ապրիլ պէտք էր և մէկ կողմ դնել բաւական դրամ՝ ուղեւորութեան ձեռնարկելու համար։ Իր յատակագիծը գծուած էր. Լոնտրա երթալ և Հնդկաստան ուղեւորիլ, Լրագրավաճառ, յանձնակատար, թարգմանիչ եղաւ, վասն զի ֆրանսերէն, գերմաներէն ու իտալերէն գիտէր։ Իբրեւ թարգման ձրիապէս մտաւ ամերիկեան շոգենաւ մը և գրպանին մէջ յիսուն տոլարով Լոնտրա եկաւ։ Առաջ նետուած էր և այլ եւս կենալու չէր։

Լոնտրայի մէջ հրապարակախօսութիւններ ընելով տասնապատկեց իր դրամը, անգլիական լրագիրներու հետ գրուած պայմաններով հոգաց իր ծախքերը մինչեւ Հնդկաստան։ Ապրանք գնելով ընտրանօք և ծախելով Կալկաթայի մէջ՝ ջուրին երեսն ելաւ։ Այժմ առաջ կը տանի իր ճամբան, և բարեկամներուն գրած նամակներէն, լրագիրներուն ուղղած համառօտութիւններէն կը հետեւի թէ Բոլ Ճօնս կը ցաւի որ իր գրաւին գումարը չէ կրկնապատկած, այս պատճառով նոյն իսկ եթէ հարկ ըլլար կրկնապատկել իր բերել յանձն առած գումարը։

Բնաւ տարակոյս չկայ որ Ամերիկացի Պարնըմները փայլուն առաջարկներ պիտի ընեն անոր՝ ի ցոյց դնելու համար զինքը հասարակութեան մը որ հետաքրքիր է անոր ուղեւորութեան դէպքերը լսելու։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ
Կ. Պոլիս, Զնդանքափըլար, Թիւ 20

1. ՓՆՋԻԿ, պատկերազարդ, [illegible] Սոյն գործն [illegible] Աշխատասիրեալ «Սիմոն Գապամաճեան»։ Գին 3 դահեկան։

2. ՆՈՐ ՓՆՋԻԿ, պատկերազարդ, աշխ. հաւաքածոյ, փոքրիկ երախայից ընթերցման եւ արտասանութեան գրքոյկ, զւարճալի, [illegible], մանկավարժական, գին 1 դահեկան, 100ը 60 դահեկան։

3. ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, տարրական, մատոյց եւ գործնական, Ա. եւ Բ. տարի, բոլորովին նոր եւ շատ դիւրամատոյց, մինչեւ ցարդ հրատարակուածներէն անբաղդատելի կերպով գերազանց։ Յօրինեց «Գ. Գավաֆեան», [Միջին ընթացքն մամուլի տակ]։ Գին 4 դահեկան

4. ԸՆԹԱՑՔ Ի ԴՐՈՑ ԲԱՐԲԱՌ, գրաբարի ուսման անհրաժեշտ դասագիրք որ իւր եղանակաւ յօրինուածով մինչեւ հիմա ծանօթ օրինակներով սպառած է։ Դ. տիպ.— Աշխատասիրեալ «Ե. Տ. Վ. Դուրեանէ»։ Գին 5 դահեկան։

5. ՆՈՒԱՐԴ, տեղական կեանքէ քաղուած հետաքրքրական վէպ. գրեց «Ի. Սարրաֆեան», գին 5 դահեկան։

6. ԷՄԻԼ ԹՕՓԹՕՑ, քերականութիւն եւ զրուցատրութիւն գաղղ. լեզուի.— զրուցատրութիւնը դիւրացնող եւ ֆրանս. լեզուի [illegible] միակ դասընթացք, սրբագրեալ եւ ճոխացեալ, Ա. տարի, տիպ. 7Բ. տարի, Բ. տիպ. 8։

7. ՏԱՐԵՐՔ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ, երեք հատոր, բաղկացեալ ընտիր դասագիրք, արձակ եւ ոտանաւոր կարեւոր հատուածներով, բազմաթիւ նուրբ եւ գեղեցիկ պատկերներով, եւլն եւլ։ Գին Ա. մասին 3, Բ. մասին 5, Գ. մասին 5 դահեկան։

8. ՀԱՄԱՌՕՏ ԳՐԱՑՈՒՑԱԿ ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ, ձրի։
144 7—10

THERAPIA SUMMER PALACE
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿ. ՄԵԾ ՊԱՆԴՈԿՆԵՐՈՒ
ԹԱՐԱՊԻՈՅ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՆՈՐ ՊԱՆԴՈԿՆ
ԱՄՐԱՆ ԵՂԱՆԱԿ ՎՈՍՓՈՐԻ ՎՐԱՅ
Յունիս 15էն մինչեւ վերջ Հոկտ. (Ն. Տ.)
ՃԱՇԱՐԱՆ.—ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ.— ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆՔ.— ԶԱՆԱԶԱՆ ԽԱՂԵՐ.—ԲԱՂՆԻՔ

ՏՈՔԹՕՐ ՍԻՄՈՆ ԱԲՈՍՏՈԼԵԱՆ

Բժիշկ Նէտր-Գուլէի յունաց հիւանդանոցին, մասնագէտ ուղեղային հիւանդութիւններու, ողնածուծի և ջիղերու, ինչպէս նաեւ մտաւորական հիւանդութիւններու, (անդամալուծութիւն, կաթուած, ողնուղեղի [illegible], ջղացաւ, լուսնոտութիւն, կանանց ջղախտութիւն, գլխացաւ, ուղեղացաւ և ջիղերու տկարացում եւայլն)։

Հիւանդ կը նայի կէսօրէն ետք ժամը 3էն 5։ Բերա, Թաքսիմ, Սըրա Սելվի փողոց, թիւ 162, յունական Զապէօնի վարժարանին դէմը։ 1071 30—35

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՅՈՒՆԱԿԱՆ [illegible]
ՂԱԼԱԹԻԱ, 26, ԲԻՒՋԻՒՔ-ԹԻՒՆԷԼ ԽԱՆ

Այս ցուցադրութեան մէջ կը վաճառուին յունական նիւթեր, տարազագործական ու ճարտարագործական։

Գծաւոր [illegible] զանազան գոյներով։

Բամպակ և մետաքս միահարթ գծաւոր, յոյժ մետաքսաւոր.

[illegible] (Էլամէ) կանանց համար, նուրբ մետաքսէ, զանազան մեծութեամբ.

Մետաքսէ թաշկինակներ՝ բանուած եւ միահարթ, կանանց և արանց.

Մեծ [illegible], մետաքսէ և բամպակէ կերպասներու. յանձնարարութիւնք կընդունուին. արագ գործադրութիւն.

Բամպակէ [illegible] երկու մարդու եւ կնոջ. եւրոպական կերպասէն աւելի տոկուն, գոյնը երաշխաւորեալ։

Գուլպաներ մարթէ, կանանց և արանց։

Անկողնային ծածկոցներ, շատ տեսակներ։

Աշտար, տնական գործածութեան համար, մարմնի և ձեռքերու [illegible]

Ձէթ, առանց հոտի, շատ լաւ, 130 և 40 օխանոց և աւելի վար տակառներով.

Բալասան [illegible], անօթներու մէջ։

Ի մտոյ պէտք հասնին նմուշներ և ուրիշ նիւթեր։

Ամենէն ալ հելլէնական ճշմարիտ նիւթեր
ՅԳԻՆԵՐՆ ՅՈՅԺ ՉԱՓԱՒՈՐ 25—58

HTE
LANCASHIRE
INSURANCE
COMPANY
ՄԱՆՉԷՍԹՐ ԱՆԳԼԻԱ
1852ին հիմնուած
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 » »

Ապահովագրութիւնք ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ քարաշէն և թէ փայտաշէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։

Ընդհ. գործակալք ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ. Ղալաթիա, Բիւյիւք Թինէլ խան, թիւ 4
Փոխ-գործակալ
ՊԵՏՐՈՍ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ
Պոլիս, Անանիաքի խան

ՀԵՄԷԼԱՆԻԻ
ՀԵՄԷԼԱՆԻԻ
ՀԵՄԷԼԱՆԻԻ

1894ի օրինակներ, Տրիկօ օղական քաուչուքներով ու սնամէջ քաուչուքներով, առաջին տեսակ։

Կը գտնուի Պ. Պ. ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ քով, Ղալաթիա, Բիւյիւք-Թինէլ խան։ Ներկայացուցիչք անգլիական գործարաններու։

Կը խնդրուի քննել և բաղդատել։ 54

Արտայէլն շոգենաւը, նաւապետ Պրոտօպէնդ, Լիվըրփուլէն հոս կը սպասուի ընդհանուր ապրանքով, դէպ ի ամսոյս 30ին։
Գործ. Արտայէլն լոյդ. ընկ.
ԼՍ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ՅԱՅՏ ՄՈՒՏՔԻ Ի 24 Ն. [illegible]
Կ. Պոլիս, 15 Հոկտ. 188[illegible]

Պարոնայք Սէդոյ և Դօռէն,

[illegible] գործածեցի [illegible] կանանց [illegible] հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

[illegible] Նախամեծար համարելու [illegible]

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակ

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

12/24 Հոկտ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ		Թիւ Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անունք Արժեթղթոց	Թուական	Ընթացիկ Գիներ Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ		Բացուեցաւ այս առաւօտ	
Ա. Ո.	7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1331	—	—	64	20
»	10,241,048	100		1	» » B		—	—	42	10
»	30,332,811	100		1	» » C		—	—	30	—
»	43,963,396	100		1	» » D		27	32	27	33
Ֆր.	793,000,000	400		—	Ռումելիի Երկաթուղի	1870	122	50	122	37½
Ա. Ո.	4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	—	—	96	20
Ֆր.	185,681,180	500		4	Բրիորիթէ	1890	—	—	—	—
Օ. Ո.	6,499,988	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթ	1886	—	—	—	—
		Անուանական	Վճարեալ							
Ա. Ո.	10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	—	—	—	—
Օ. Ո.	550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	8	—	9	08
Ա. Ո.	600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ	1872	—	—	4	..
»	600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	—	—	5	08
Ֆր.	14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի հանքին	1878	39	—	36	—
»	45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	300	—	300	—
»	80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		470	—	472	—
Օ. Ո.	200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	—	—	7	—
Ֆր.	709,506	500	500	5	(Պարտաթուղթ		520	—	525	—
Ֆր.	100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	20	26	20	26
Ա. Ո.	110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	—	—	1	80
Օ. Ո.	440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	—	—	7	67½
Ֆր.	20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1832	—	—	380	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) DԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	10
1 ամսուան համար	7	—
1 օրուան համար	1	15
Ռըբբը	—	48
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	50
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	110	1/6
Փարիզ » Ֆր.	22	87½
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	22½
Պերլին չէք Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	5	½
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	15
20 Ֆրանքնոց	87	30
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմիք	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	48
Մէճիտիէ	108	—
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	98	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 23 Հոկտ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B կնիկ. Ֆր.	42	25
» » C » »	27	75
D (Բացուած »	25	27
(Գոցուած »	25	37
Ռումելիի Երկաթուղի »	122	25
Բրիորիթէ »	472	50
Մաքսային Պարտաթուղթ »	505	—
Օսմանիէ »	440	12
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	469	37
Պանք Օթոման (անուանկին.) »	667	81
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	101	57
» » 3½% »	108	07
» Իտալական »	83	42
Քրէտի Լիոնէ »	752	50
Քրէտի Ֆոնսիէ »	897	50
Քոնդուար տ'Էսքոմթ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	2912	—
Եգիպտական Միացեալ »	524	37
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	135
ՎԻԵՆՆԱ 23 Հոկտ.		
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	66	20
Օսմ. Ռէժի »	229	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	70
« Փարիզի » »	49	45

ԼՈՆՏՈՆ 23 Հոկտ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	64	62
» » B »	42	50
» » C »	27	62
D (Բացուած »	25	25
(Գոցուած »	25	25
Օսմ. փոխ. 1891ի 4% (Երաշխաւոր.	97	—
» » 1894 3½% Եգպ. Հրկ.ով	101	50
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	16	62
Այտընի Երկաթուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	104	—
Առանձնաշնորհեալ » »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	101	18
Ռանթ Հելլենական 5% »	31	—
» » 4% »	33	50
Պուլկար. փոխառ. 6% »	86	50
» » Նոր 6% »	99	50
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	300
ՊԵՐԼԻՆ 23 Հոկտ.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	98	80
Ռումելիի Երկաթուղի »	108	70
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ. »	93	70
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	315
» Փարիզի » 2 ամիս	80	85
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	60	40

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 23 Հոկտ.

Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	25	37
» Երկաթուղի	122	50
» Ռէժի	467	50
Մաքսային Պարտաթուղթ	——	—
Բրիորիթէ	——	—
Պանք Օթոման	666	87
Եգիպտական Միացեալ	——	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	101	52

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէճէ ալընաճագ կալվանիզլի օլուքլու սաճ իլէ գալթրանլը քէչէնին մինտասարնա պաշլանըլաճաղընտան իթպա թալիպ օլանլարըն մահը րումինին 15ինճի ճումաա իրթեսի կիւնիւ սաաթ 6 գալարլարընտա Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 1—3

11 Թըշրինը էվվէլ 310

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաճա ալընաճագ 4000 մէթրօ կալվանիզլի ճիվա թէլինին գաբարը գաթիսի մահը րումինին 13ինճի բէնշէնպէհ կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն իթպա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

10 Թըշրինը էվվէլ 310 2—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէճէ ալընաճագ ալիւլալա Րէշիտ Մըսըր բիրինճիլէրինին շէրաիթը մալիւմէ վէ մէճիտի 19 ղրշ. հիսապը իլէ պէհէր ճէտիտ գըլէսի 50 փարայա թալիպի ճօհտէսինտէ օլուպ իշպու Թըշրինը էվվէլին 10ունճու բազար իրթեսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէք վէ ֆերտասը սալը կիւնիւ տախի 100տէ 5 Թէնզիլաթ գապուլ օլունաճագ օլմագ իլէ մէզքիւր կիւնլէրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

8 Թըշրինը էվվէլ 310 3—3

ՓՇՈՐ ՊՐԱՈՒ
Միւնիխ, Պավիէռ
Հայթայթիչ Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ Թագաւոր Վիլհելմ Բ.ի
Պաւիերայի գարեջուր, Կ. Բշօրի գարեջրատան
Աւստրիական Խորհրդական
Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Թագաւոր կայսեր և Պաւիերայի խնամակալ իշխանին։

Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիերայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն գերիվեր, բոլորովին զուտ, համեղ և զովացուցիչ ըմպելիք, ամեն եղանակներու յարմար, ճանչցուած և յանձնարարուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 1820 ին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854 ին սկսաւ գարեջուր արտածել շիշերով։

Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հեկտոլիտր։ Կեդրոններ Գերմանիոյ և Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Պրուսէլ, Լիէժ, Անվերս, Ամստերտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիեննա, Նիւ-Եորք այլն։

Մետալներ և վարձատրութիւններ՝ Միւնիխի (1854), Քէօլնի (1865), Փարիզի (1867), Վիեննայի (1873), Հակէնաւի (1874), Ֆիլատելֆիայի (1876), Նիւրէնպէրկի (1882, ոսկի մետալ), Ամսթերտամի (1883, ոսկի մետալ), Պրուսէլի (1888, ոսկի մետալ և պատւոյ վկայագիր), Մելպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց չքնաղ պատւոյ յիշատակութեամբ) ցուցահանդէսներէն։

Բշօր Պրաու գարեջուրը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուններըը.

Կապրինուս, զոր կը բանեցնէ Տիմիտրի Ֆրխնտոյանիս, Բերա Մեծ-Փողոց, 312, Թօնքօրափեանի դէմը։

Տէմէզրաքօբուլօ եղբարց քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսական դեսպանատան դէմ, թիւ 430։

Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչն և շիշով գարեջուր վաճառողն է
«Փշոր Պրաու»
Վիլհելմ Բալուքս
Պազար Ալման

Բերա Մեծ-Փողոց, 1388 25 27—78

ՌՈՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

1881 Մարտ 20ին կայս. հրամանաւ արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մօրքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերութեան դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 55,000,000 Ֆրք.
1893ի հասոյթը 20,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ 70,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ՍԻԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մանաճեան Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻԲՐԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ին — 20 ՍԷՖԷՐ 1310
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ
28

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 53

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակին՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒՐԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց
Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1։

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէյքօզ Տապպաղխանէսի իչուն 311 սէնեսինէ մախսուսէն միւպայեա օլունաճագ 10,000 ատէտ Թուզլը եաշ Էվրօբա կէօնիւնիւն պէհէր գըեէյի ճէտիտի 4 զրշ. ա օլարագ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը էվվէլը րումինին 17ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի միւրիւլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 3 1—3

Պէյքօզ Տապպաղխանէսինտէ մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթ օլունմագ իզրէ միւզայէտէյէ գօնուլան վէ պէհէր գըեէյի ճէտիտի 16 փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղու էվվէլճէ տախի իլան խըլընմըշ օլան 10,000տէն 15 000 գըեէյի ճէտիտէ գատար Թուզգալըք գուրու Թըրաշ Թալաշընըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 1 հաֆթա խիթամընա գատար միւզայէտէսինէ տէվամ օլունաճաղընտան ֆիի մէզպուրուն գամմը իլէ իշթիրասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 2—3

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսէյլէյէ և Պաթում միջև կանոնաւորապէս բանող

Մինէ շոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն Հոկտ. 30ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան
Նաւուղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
1054 Մոմհանէ փողոց Թ. 108

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Միջերկրականէ և Սեւ Ծովէ միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրիթիս	2400
Թէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քհանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասրընի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբոլ

ՏՐԴ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ Հաստատեալ 1852
1 ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշելու լինտրի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՃԱՌԷՔ)
ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՁԷԹ ԻՒՂ
Հիփոֆոսֆիթ ու լայմ և սոտայով
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորուի ձկան հասարակ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ հիփոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողճածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
[illegible] ի Կ. Պոլիս, ՀԱՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱՅՐԸ

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 10/22 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 11/23 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 12/24 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 12/24 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 13/25 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 14/26 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ Նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Հոկտ. 11/23, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին 605

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	8,100,000
Տարեկան հասոյթ	»	19,532,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԱԲՍԻՒԼՆԵՐԸ

Միզային գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամէնէն ազդուն և ամենալաւ իւրացնելին է։
Վաճառատեղին՝ դեղարան Լագռուա, 76, Շաթօ-տօ փողոց. Բարիզ.

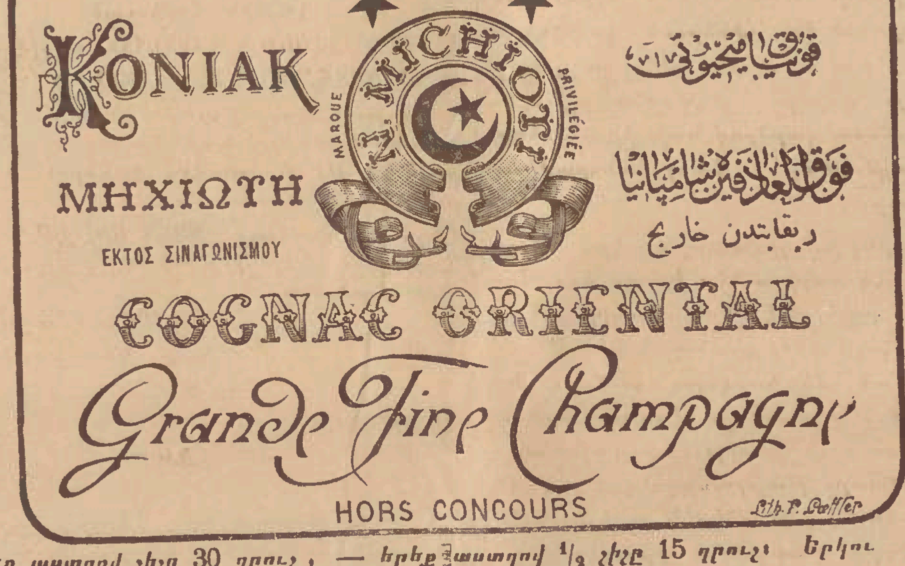

Երեք աստղով շիշը 30 ղրուշ, — երեքաստղով ½ շիշը 15 ղրուշ։ Երկու աստղով շիշը 18 ղրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ Մառասքինօ և փէօղ օղի շիշը 12 ղրուշ։

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՋԵՂՋԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
726 Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթալ Խան.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՑԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ
MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն գլխաւոր քաղաքաց մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, Թէյի ճաշակն ևս նրբացած է, որով Թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի ևս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր Թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք Թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ ևս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր Թէյեր Թէ՛ սնտուկներու և Թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և Թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել ևս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է ուղղամտութիւն, Թէյերու ընտրութիւն, չափ և գնոց համեստութիւն։

Մեր Թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ևս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՅԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։ 19

ՔԱՌՈՒՉՈՒԿ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԹԻՔ)
(ԵՒ ՄԱՆԹՕ ՄՈՒՇԱՄՊԱ
—
ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուէ մուճակներն, որոնք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն շինուած են նորագոյն ձեւերով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է Թէ մեր քաուչուէ մուճակները կը գերազանցեն բսան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռ մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրեւ նշան։ Կը վաճառուին Պոլիս և գաւառները, բոլոր քաուչուէ մուճակ վաճառողներու քով։ Իսկ կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Գոճաման Օղլու խան, Ճորճի Կիտրոյի Թիւ 13 մթերանոցը։ 127 12—45